

JON

Jon Riita Keyir Maji Kepi

GOD RIITI MAJI SII EETA MAK SIIR

1 ¹Mashi mashi nedii Maji rii eechaba tar. Eeta Maji rii God riitaka eecha tar. Eeta Maji rii eeta God. ²Mashi heyi nedii rii God riitaka eecha tar. ³God riita riitak eyey boboyen otiitar. Boboy pochi akar nobok ya sokwakasakech. Yaho. Eyey sokwari riita eyey otiichirek, sokwar. ⁴Mayi riitaka eecha tarik eeta mayi sii eeta eyey ma yechi haba. ⁵Eeta haba sii niyik yiyik okor tawak, niyi ya eeji pakasakech.

⁶Ma porin riiti hi, Jon, God riita heechirek yar. ⁷Rii haba majin sawoken eena yar. Rii yarek, diita haba majin sawonak, ma mima yenya hiki siitiichiken, eena yar. ⁸Riita eeta habakasakech. Yaho. Rii yari, eeta haba majin geenyik kwodii wo mukuchiken eena yar.

⁹Diita haba rii eeta haba siiken. Diita haba rii yarek, eyey nosapek tawa ma mima yenya okoreechichu. ¹⁰Diita maji rii diita nosapek tarek, God riita diita nosapen riitak otiiri, diita nosapek tar ma mima ye, riina saka sumowurek. ¹¹Rii riiti nosapek iri, eeta ma mima ye saka riina yarek. ¹²Wowak, ma kaw ye riina yar. Yari, ye riina hiki siitiichiri, ye eeta kiki siirek, ye eeta God riiti yikapwa siikiita. ¹³Eeta yikadey ma mima ye pin, omun yimowukasakech. Ma oti tawa abon yimowukasakech. Yaho. God riita otiiniga ye sokwa riiti yikapwa siir.

¹⁴Eeta Maji rii mak siirek, noti nediik tawa. Tawak, no ri hadabas boboyen her. Diita hadabas boboy sii rukusii tawa boboy omutiik tawa boboy takiikiisiir. Rii Apoko God riiti podareba yikapwa tarek, eena diita hadabas boboyen riina har. ¹⁵Jon rii riiti majin geenyik kwodii wor. Eecha kwodii wor: “Diita ma riina ada kwona eecha wori, ‘Ana komas yakiitawa ma rii eeta eeji Harapa. Mashi rii tar nedii ada takasakech. Yaho.’”

¹⁶Nota eyey riitaka tawa rukusii tawa boboyen nota eyey eechaba eechaba yatakiita. ¹⁷God riita lon Moses riitak har. Wowak, rukusii tawa

boboy omutiik tawa boboy sii eeta Jisas Kraist riitak yar. ¹⁸Ma por keena God riiti misoman hekasakech. Riiti yikapwa podareba riita riitaka tarek, rii eeta Godega tawak, rii riina geenyik kwodii wochar.

UKU YEECHITAR JON RII MAJI KWODII WOR

¹⁹Jerusalem akamak tar Ju ma ye nediiik tar ma kawen Livai ma kawen yechaka eeche heechirek, Jon riina maji woheken ir, “Mii kapo nama?” ²⁰Jon riita meejichi maji veenyikasakech. Riita awasen eeche kwodii wor: “Ada Kraistekasakech.” ²¹Worek, ye awasen eeche wor: “Mii kapo nama? Mii kapo eeta Ilaija?” Jon rii awasen eeche wor: “Yaho. Ada riitakasakech.” Ye awasen eeche wor: “Mii kapo piirapet tawa?” Rii awasen eeche wor: “Yaho.” ²²Worek, yecha eeche wor: “Mii kapo nama? Na awasen banak, nota keena nona heechirek yar ma yenya sawok. Miiti hi kapo nama habato?” ²³Worek, Jon rii awasen eeche wor: “Ada diitata: ‘Ayan meejinan biish tawa eemek uwato: Harapa Ma riiti nobon na nagwa nagwa danegwa seechi!’”

Diita majin piirapet Aisaia riita mashi keyir.

²⁴Perisi ma yecha diita ma yenya heechirek yar. ²⁵Yecha Jon riina woher: “Mii Kraist riikasakech. Mii Ilaija riikasakech, mii eeta piirapetekasakech. Wowey, boyewak mii ma mima yenya uku yeechitu?” ²⁶Worek, Jon rii awasen eeche wor: “Ada yenya ukuk ukuyeechitu. Wowak, ma por rii kwoti nediiik siitiitawey, kwo riina hekasakech. ²⁷Riita ana komas sumowu yatawey, ada saka kiki siikiitawak riiti yatii pokon ada saka heemakiitawak.” ²⁸Diita maji sii Betani akama Jodan pa pakiireba yepak tarek, eeka bar diita majin. Diita eemek Jon rii ma eeka uku yeechitar.

JISAS RII GOD RIITI SIPSIP YI

²⁹Komas yadii pochi siirek, Jon rii her Jisas rii ya riitak yar. Worek, rii hechi eeche wor: “Na he! Dii eeta God Riiti Sipsip Yi. Rii diita nosapek tawa ma mima yechi kapasek boboyen bachi poyi tawa ma! ³⁰Diita ma riina mashi ada wori apa ada kawka wocho: ‘Ma por rii ana sumowu yari rii eeta eeji Harapa. Mashi ada tanan tar nedii rii tar.’ ³¹Ada keena riina hekasakech. Kapo nama yato? Ada yarek, man uku yeechitari, Isrel ma yecha diita ma riina heken eena an mukuchichar.”

³²Jon riita maji yaya geenyik sawor: “Ada her Spirit rii heven heechi sejikiiregba saka tawaga eeche ya sakachi eeta ma riitaka tar. ³³Ada riina saka hechawak. Wowak, God riita ana ukuk uku yeechiken heechirek yar. Heechirek, yarek, rii ana eeche wor: ‘Mii hekiita Spirit rii sakachi

ma poreka yikiita. Diita ma rii Holi Spiritek uku yeechikiita.’ ” ³⁴ Jon rii kawka eeche wor: “Ada eena siiken her. Dii eeta God riiti Yikapwa.”

JISAS RII DISAIPEL YENYA UWA YAYAR

³⁵ Komas yadii pochik Jon rii eeka kawka siitiiterek, riiti disaipel upurus piir riitaka eeche siitiiterek, ³⁶ rii her Jisas rii chishi irek, Jon rii hechi eeche wor: “Na he. Dii eeta God Riiti Sipsip Yi!” ³⁷ Disaipel upurus piir meejichi hechi riina sumowu eeche ir. ³⁸ Worek, Jisas rii dareboyichi heri, piir riina sumowu icharek, rii piiriina eeche woher: “Ki boy boboyen yeshato?” Worek, piir eeche wor: “Rabai, mii siita akak wato?” Rabai maji siin eeche wocho, Tisa. ³⁹ Jisas rii awasen eeche wor: “Ki na ya he.” Worek, piiriita riitaka i watar akan her. Worek, piir riitaka eeche nedii pochi tar. Hogo siiken otiitar nediik diitata.

⁴⁰ Ma por diita majin meejichi Jisas riitaka iri, riiti hi Endru. Rii Saimon Pita riiti kumwoy. ⁴¹ Rii ameya i riiti yaka, Saimon, riina i sawor: “Nota hewa eeta Mesaia.” Mesaia diita maji eeche wocho eeta Kraist. ⁴² Endru rii Saimon riina yeechi Jisas riitak ye irek, Jisas rii riina hechi eeche wor: “Mii Saimon, Jon riiti yikapwa. Miiti hi komas eeta Sipas habakiita.” Diita hi siin eeche dareboyer, Pita, Papa.

JISAS RII PILIP, NATANIEL PIIRIINA UWAR

⁴³ Komas yadii pochik Jisas rii Galili nosapek iken otiir. Rii Pilip riina yesha hechi wor: “Mii ya adaka eeche ikiita.” ⁴⁴ Pilip rii Betsaida ma. Endru Pita piiriiti akama. ⁴⁵ Pilip rii i Nataniel riina yesha hechi wor: “Diita ma riina Moses riita lo majik keyiri, piirapet yecha keyibari, no riina diita hewa. Rii eeta Nasaret Jisas, Josep riiti yikapwa.” ⁴⁶ Nataniel rii meejichi awasen eeche wor: “Kapo Nasaret akama boboy kepin yesokwaney, kapo kiki siikiita?” Worek, Pilip rii awasen eeche wor: “Miita na ya he.”

⁴⁷ Worek, Jisas rii Nataniel riita riitak irek, rii hechi eeche wor: “Na he. Rii eeta Isrel ma siiken, Woshepii tawa maji riitaka kaw takasakech!” ⁴⁸ Worek, Nataniel rii awasen eeche wor: “Boy nobok miita ana tar nediik an heri, mii pek me, muk siitiiterek an her. ⁴⁹ Worek, Nataniel rii awasen eeche wor: “Tisa, mii God riiti yikapwa, Isrel yechi aka tabo yima!” ⁵⁰ Jisas rii riina eeche wor: “Mii pek me muk siitiiterek, ada miina wowey, mii ana hiki siitiichichawey, ay, komas miita harapa boboy mayakan hekiita!” ⁵¹ Worek Jisas rii yenya eeche wor: “Ada maji siikenen bato: Heven nubureja tagwa seechi tanak, God riiti ejel ye eeka ichichi yatanak, Ma Yikapwa riitaka eeche takiita. Eecha otii tanak kwo hekiita!”

KENA MA POR RII MIMAN YAR

2 ¹ Yadii nedii upurus siirek, ma por rii Kena akamak Galili nosapek mima tapa aken otiirek, Jisas riiti awi sii iibak tar. ² Ye Jisas riina

riiti disaipel yechaka yabaken woher. ³Worek, wain uku hamarek, Jisas riiti awi sii riina eeche wor: “Wain uku eeta hamawa.” ⁴Worek, Jisas rii siina eeche wor: “Mima, dii niji yokasakech. Yaho. Eeta eeji yo. Ada eena otiik tawa nedii saka yatawak.” ⁵Worek, Jisas riiti awi sii yo otiitar wakasa ma yenya eeche wor: “Riita kwona boy majin wonyey ii napa sumowu oti ta.”

⁶Sikas papa awo eeke tari, Ju ma yechi lotu uku yatar awo. Diita awo tari, podar rii 20 galen ukun siivatar. ⁷Worek, Jisas rii eeche wor: “Ukun na yeechi yaya awok gwotii.” Worek, yecha siiv takiikiisiir. ⁸Worek, rii yenya eeche wor: “Kwota na kaw gwotiichi ye i aboboyen siitii kowu tawa ma riina ha.” Worek, ye ye ir. ⁹Ye irek, diita mashi uku sobo tar wain ma rii yeechi a her. Rii hekasakech eeta wain uku sii kapo sitak taren yar. Wowak, uku yon otiitar ma ye her. Worek, aboboyen siitii kowu tar ma rii mima tapa aken otiitar ma riina uwa yayar. ¹⁰Uwa yayeechi riina eeche wor: “Eyey ma ye wain kepin mapo homochichu. Komasa ma ye nokwapa nokwapa awak, ye kaw kapasek kepi a tawa wain ukun homochichu. Wowak, mii eeta wain uku kepin egesii heechi tari, apak mii yayato!”

¹¹Dii eeta Jisas riita mapo mirakel tasiichi oti mukuchir. Kena akamak Galili nosapek eeke oti mukuchir. Riiti hadabas boboyen geenyik mukuchiken eena otiir. Eecha otiirek, riiti disaipel ye eena hechi riina hiki siitiichir.

¹²Dii hamarek, Jisas rii riiti awi siitaka, riiti kumwoy yechaka, disaipel yechaka ye Kapaneam akamak ir. Irek, ye nedii kaw eeke i siir.

JISAS RII HARAPA LOTU AKAK BOBOYEN TOKOTAR MAN YEECHI RABOR

¹³Ju ma yechi Pasova nokusha a nedii sayarek otiiterek, Jisas rii heechi Jerusalem akamak ir. ¹⁴Harapa lotu aka wok ma ye bulmakawen, sipsipen, nuriiren tokotarek, her. ¹⁵Hechi Jisas rii pokon yeechi kubu pichawa pokon otiichi rii eyey sipsipen bulmakawen kikir poyi pakachi yan tokotar cheyen dabuchirek, ya mani saka i ye yar. ¹⁶Worek, rii nuriirek tokotar ma yenya eeche wor: “Na yeechi ye i. Kwo opoche eeji Apoko riiti akak awobak otiitanakech!” ¹⁷Worek, riiti disaipel ye mashi keyir majin eena hikitar. Diita maji sii eeche wor: “Ada miiti akan hakok otiitawey, hik uwunaga an eeche meejito.”

¹⁸Worek, Ju ma ye riina eeche wor: “Mii bwimey boboy nona mukuchikiita diita yo eeta miiti yo?” ¹⁹Worek, Jisas rii awasen eeche wor: Kwota diita God riiti akan na dagiinak, yadii piiriichar ada kawka otiikiita.” ²⁰Ye meejichi riina eeche wor: “46 sukwiya eeche otiir aka! Mii boy eeche hikitu yadii piiriichareba ada otiikiita!”

²¹Wowak, eeta akan riita wori, riiti maban eena wor. ²²Komas Jisas riina tiiriimok chirek, awasen ya sokwarek, riiti disaipel ye eeta majin

hikir. Hikirek, ye mashi keyir maji siin Jisas riita bar majin ye eena hiki siitiichir.

JISAS RII EYEW MAN HE HAMATO

²³Jisas rii Jerusalem akamak tarek, nokusha atarek, riita harapa yon otiirin, ma mima ye eena hechi hiki siitiichir. ²⁴Wowak, Jisas yena hehar hikikasakech. Rii eyew man he hamatawak, eena rii hehar hikikasakech. ²⁵Rii eyew man sugu wopun he hamato. Riina maka sawokasakech. Rii boyen doponak iin ma yecha otii tawa abon sawo mukuchik.

JISAS RII NIKODIMAS RIITAKA MAJI EECHA BATAR

3 ¹Ma por rii tari, riiti hi Nikodimas. Rii Perisi ma tarek, Ju yechi harapa ma. ²Eeta ma rii Jisas riina niyik yarek, eeche wor: “Tisa, no hecho mii eeta God riita heechirek yar Tisa. Ma por God riitaka tanan siiney, riipa diita yikadey mirakelen eeche otiiikasakech.”

³Jisas rii awasen riina eeche wor: “Eeta siiken ada miina wocho ma por kawka yimowunan siiney, riipa God riiti kigdom iyarekasakech.”

⁴Nikodimas rii awasen riina eeche wor: “Boyega siichi harapa ma siirin kawka yimowukiita? Kapo awi siiti biik iyarenak, kawka yimowukiita?”

⁵Jisas rii riina eeche wor: “Ada miina maji wocho, ma por rii ukuka Spiriteka yimowunan siiney, riipa saka God riiti kigdom iyarekiitawak.

⁶Omu sii omu tawa boboy yimowutu. Spirit rii spirit tawa boboyen yimowutu. ⁷Opoche kwo eena nyegiirobotanakech. ‘Kwota na kawka yimowu.’ ⁸Sowa sii sokwa yatawey, siiti yok yato. Wowak, kwuku taweyn kwo eena meejitawak, sii sokwa ya tawa eem ichawa eem kwo hekasakech. Sii eeta nokwapak Spiriten yimowu tawaga eeche otiito.”

⁹Nikodimas rii eeche wor: “Eeta boboy sii kapo shecha tawa?” ¹⁰Jisas rii awasen riina eeche wor: “Mii Isrel ma yechi harapa tisa tawey, boyewak mii somoyeto? ¹¹Ada miina maji siikenen wocho: Nota batawey, nota hechawa boboyen eena bato. Nota sawotawey, nota her boboyen eena sawoto. Wowey, kwota nota sawo tawa majin magiirechichu.

¹²Ada kwona nosapek tawa eyew boboyen eyew wori, kwo eena hiki siitiichikasakech. Howuk tawa boboyen ada kwona wonyey, kwopa kapo shecha hiki siitiichikiita? ¹³Ma por hevenek i yokasakech. Yaho. Ma Yikapwa riiaba hevenek tarin ya sakar. ¹⁴Moses riita biish tar eemek, hopon yesokwa howuk seechirega, Ma Yikapwa riin napa eecheba yesokwa howuk seechi. ¹⁵Wonyey, eeta ma yepa eecheba eecheba tawa boboyen yatakiita.

¹⁶“God riita diita nosapek tawa man rukusiitarek, rii riiti Yikapwa podareban heechirek yar. Eeta ma rii riina hiki siitiichichawey, riipa hakasakech. Riipa eecheba eecheba takiita. ¹⁷God riita riiti Yikapwan

heechirek yari, saka nosapek tawa man anasaken eena heechirek, yarek. Yaho. Yenya yesokwa yichaken eena heechirek yar. ¹⁸Ma por Jisas riina hiki siitiichinyey, riipa anasakasakech. Ma por riina hiki siitiichinyan siiney, riipa anaseechi sii siiken siikiita. Rii God riiti Yikapwa podareba riina saka hiki siitiichicharek, eena sii siiken siikiita. ¹⁹Anasak tawa boboy si mu diitata: Haba diita nosapek heechirek yari, ma ye niyi nobon kwoya hechawak, haba eena yuyato. Yecha kapasek boboyen otiitawak, eena ye eecha otiito. ²⁰Ma ye kapasek boboyen otiitawey ye eeta haban yuyatawak, ye eena habak yakasakech. Rii riiti kapasek boboyen habak yayaniga habak geenyik mukuchinyakech. ²¹Wowak, ma rii God riiti yon sumowuchi, otiitawey, rii eeta habak yato. Yatawak, ma kwo napa riina heech rii God riina sumowu tawak, yo kepın otiitawak, rii eena yato.”

JON RIITA JISAS RIITA YAR MUN GEENYIK KWODII WOR

²²Dii hamarek, Jisas rii heechi Judia nosapek ir. Rii i yechaka eecha tarek, rii yenya uku yeechir. ²³Jon rii eechema Inon akamak Selim akamak bana bana tarek, uku yeechibatar. Harapa uku eeka tarek, eena uku eeka yeechitar. Ma mima ye riitak yarek, rii yenya uku yeechitar. ²⁴Eeta nedii Jon riin poko jikasakech. Komasa poko jir.

²⁵Jon riiti disaipel ye eeta nediik Ju ma yechaka uku yeechitar majin eena awasen awasen batar. ²⁶Worek, ye Jon riitak ya riina wor: “Tisa, mii her Jordan pa yepak chishitar ma riina miita wori mii kapo hikitu? Wowak, rii man uku yeechi tawak, eyey ma riitabak ichu!” ²⁷Jon rii meejichi yenya awasen eecha wor: “Hevenek yana boboyen yanan siiney ma boyega shecha yakiita? ²⁸Kwota mashi ada bar majin meejir. Ada eecha wor: ‘Ada Kraistekasakech. Yaho. God riita ana heechirek, mapo yari nobon ada takiiseechi taken eena yar.’ ²⁹Ma por mima yaken otiiney, eeta mima sii eeta riiti. Wowak, mima yawa ma riiti nareboy rii siitii eena wageteyetu. Rii mima yawa ma riiti ayan meejinak, rii eeta kwoya hikitu. Eeta nobon ada eeta kwoya hikitu. ³⁰Rii sa ya harapa siinak, ada ye i karakada siikiita.”

³¹Howuk yar ma rii eyey boboyen rii eyey boboyen rii howuk tawa. Ma rii nosapek taren heechi yari, rii eeta nosap ma. Rii diita nosapek tawa majin eena bato. Hevenek heechi yar ma rii eyey boboyen howuk tawa. ³²Rii sawotawey, riita meejir bobyen her boboyen eena sawoto. Sawotawey, ma por eena meejichi kiikiiriina neekikasakech. ³³Wowak, ma por rii diita majin meejichi kiikiiriina neekitawak, rii eecha wocho, “God rii eeta siiken.” ³⁴Diita ma riina God riita heechirek yari, riita God riiti majijn kwodii wocho. God riita riina Spiriten hawey, takiikiisiinak, eena rii kwodii wocho. ³⁵Apoko rii riiti Yikapwa riina rukusiitawak riiti eyey boboyen riitaban har. ³⁶Ma rii Yikapwa riina hiki siitiichichaney, riipa eechema eechema takiita. Ma rii Yikapwa riiti nobon sumowunan

siiney, riipa eechaba eechaba tawa boboyen yakasakech. Iipa God riiti owuka tawa boboy eeta ma riitaka eeche siikiita.

JISAS RII SAMERIA TAR MIMA SIITAKA MAJI BAR

4 ¹Eeta nedii pochik Perisi ye maji pochin eeche meejir: Jisas riita nokwapa nokwapa ma miman yeechi uku yeechi hamar. ²Wowak, ii Jisas riita uku yeechikasakech. Riiti disaipel yecha keena uku yeechir. ³Jisas riita her, Perisi ye eeta meejir. Worek, rii Judia nosap heechi Galili nosapek ir. ⁴Eeta nobo sii i Sameria yechi nosapek i ichar.

⁵Worek, rii i Sameria yechi nosapek tarek i Saika nosapek iyarer. Nosap Jekop riita iiti yikapwan har nosap tar eemek ir. ⁶Jekop riita kwotiir wokebi eeta eemek tar. Tarek, Jisas rii ichari, riiti maba nomuyarek, rii eeta wokebi tar eemek eeka he yi hapakatar. Otii atawa mayi tarek, yichar.

⁷Sameria mima pochi sii uku siiviiken yar. Yarek, Jisas rii siina eeche wor: “Nija ukun na siiviichi ana ha.” ⁸Riiti disaipel y akar akamak aboboyen tokoken i hamar. ⁹Worek, eeta Sameria mima sii awasen Jisas riina eeche wor: “Mii Ju ma. Ada Sameria mima. Boyewak miita ana ukun wohecho?” Ju ma ye Sameria ma yechaka awasen awasen geyekasakech. ¹⁰Jisas rii awasen siin eeche wor: “Nija God riita hatawa boboyen hikiyega, ninya ukun wohewa ma riina nija heyega, nicha riina wohewaga rii waga ninya eechaba eechaba tawa uku kepin ninya hawa.” ¹¹Mima sii riina awasen eeche wor: “Harapa Ma, miita uku siivii heebiya yakasakech. Diita wokebi heyek tawa. Miita eechaba eechaba takiitawa ukun mii siitan yato? ¹²Noti wayega Jekop riita nona diita wokebi ukun otiichi har. Riita, riiti yikapwa, riita asa boboy diita ukun atar. Mii kapa eeche hikitu ada harapa rii kapo karakada?” ¹³Jisas rii awasen siina eeche wor: “Ma diita ukun ataney, yepa komas kawka uku aken hikikiita. ¹⁴Wowak, diita ukun ada haken otiitaweym, ma por eena aney, riipa saka boriiwaga kawka reekasiitiitawak. Yaho. Eeta ukun ada yenya hatawey, iipa uku siiv eemega tanak, siipa eechaba saya tanak yepa keena eechaba eechaba takiita.” ¹⁵Mima sii riina awasen eeche wor: “Harapa Ma, diita yikadey ukun na ana hanak, anapa saka boriiwaga reekiisiinak, ukun kawka ya siiviikiitawak.”

¹⁶Jisas rii siina eeche wor: “Naja na i niji man uwachi kicha diika eeche ya.” ¹⁷Mima sii eeche wor: “Ada makasakech.” Jisas rii awasen eeche wor: “Naja ma biish ta maji wochawey, ni siiken woy wocho. ¹⁸Mashi nija ma yokotapa tar. Eeta ma rii apa nijika tawey, rii niji ma siikenekasakech. Ni eeta siiken wowa.” ¹⁹Mima sii eeche wor: “An hikitu mii eeta piirapet por. ²⁰Noti wayega ye diita kwowuk ya yopo wuchi yi God riina woshiato. Wowak, kwo eeche wocho Jerusalem akamak eeka sa God riina kwoyaba hikitanak, kwoyaba ba ta.”

²¹ Jisas rii siina eeche wor: “Mima ni napa eeji majin hiki siitiichicha. Eeta nedii yakiita kwo eeta kwowuk, Jerusalem akamak God riiti hin yesokwatakasakech. ²² Sameria ma kwo kwota God riiti hin yesokwa tawey, kwo saka otii hechawak. Nota God riiti hin yesokwa tawey, nota otii hechaweyn eena yesokwato. Ma yesokwa yichi tawa boboy sii Juk tar heechi yar. ²³⁻²⁴ Eeta nedii sii yato ya apa diita tawak, God riiti hin siiken yesokwa tawa ma ye spirit tawa nobok, omutiik tawa nobok God riiti hin yesokwatakiita. Eeta yikadey man Apoko God riita yeshato riiti hin yesokwataken.”

²⁵ Eeta mima sii riina eeche wor: “An hewa Mesaia riipa yakiita, riiti hi Kraist. Riipa yanak nona eyey boboyen sawo mukuchikiita.” ²⁶ Jisas rii awasen siina eeche wor: “Diita adaba. Nijika maji bari.”

²⁷ Eeta nedii Jisas ri disaipel ye heechi riitak yar. Yarek, ye her Jisas rii mimaka eeche majibatarek ye eena hechi nyegerabor. Worek, ye piiriina majikasakech. Ye siina saka wopoy paka herek, “Boyewak yawa?” Riina saka eeche woherek, “Boyewak mii mimaka maji eeche bawa?” ²⁸ Worek, eeta mima sii siiti heebiyen hey yichi heechi akamak iri, akama yenya eeche wor: ²⁹ “Na ya ma poren he. Riita ada mashi eyey otiitar boboyen kwodii wo hamawa. Rii boy kapo eeta Mesaia?” ³⁰ Worek, ye akaman heechi eyey Jisas riina heken ir.

³¹ Eeta nedii pochik riiti disaipel ye eeche wor: “Tisa, mii naw otii a!” ³² Worek, rii awasen eeche wor: “Eeji aboboy kaw tawey, kwo hekasakech.” ³³ Worek, disaipel ye meejichi awasen awasen bar: “Kapo riina anadii mak aboboyen har?” ³⁴ Jisas rii yenya eeche wor: “Eeji aboboy diitata: Ana heechirek yar ma riiti inyakan ada otii sumowuken riita ana har yon otii hamakiita. Eetata.

³⁵ “Kwota eeta wocho: ‘Niwiika diipiira kapiira siinak, kow iiviikiita.’ Wowey, ada kwona wocho: Kwota na nowon he yeyi ta. Kow iivii nedii bana siito. ³⁶ Ma rii sagan yeechi yopo yichi tawey, rii eeta yan yatawey, eechaba eechaba tawa ma yechi sagan yato. Eecha otiwoy hikitu. ³⁷ Eena diita maji eeta siiken: ‘Ma kaw nowo sagan otii tawak, ma kow iiviiito.’ ³⁸ Ada kwona heechirek iri, kwota yo otiinan siir nowon kow iiviikiin eena heechirek ir. Mashi anadii mak otiiri, apa kwo saga kepin yato.”

³⁹ Nokwapa nokwapa Sameria ma ye Jisas riina hiki siitiichir. Eeta mima sii eeche wor: “Eyey boboyen ada otiitarin, rii geenyik kwodii wor.” Eena yecha Jisas riina hiki siitiichir. ⁴⁰ Worek, Sameria ma ye riitak ya riina woher: “Miita na notaka eeche ta.” Worek, Jisas rii yadii upurus eeka tar.

⁴¹ Nokwapa nokwapa ma ye riiti majin meejichi ye hiki siitiichir. ⁴² Ye eeta mima siina eeche wor: “Saka nija sawowa majiban no meejichi hiki siitiichichawak. Yaho. Nota riiti kujak bar majin meejirek, eena nota hiki siitiichichu. Nota hikitu diita ma rii diita nosapek tawa man aasen yeechi yesokwa tawa ma.”

JISAS RII GAVMAN MA RIITI YIKAPWAN OTII KEPI SIIR

⁴³Jisas rii yadii pochi siichi Galili nosapek heechi ir. ⁴⁴Jisas rii geenyik wor: “Piirapet rii riiti akaman hi takasakech.” ⁴⁵Rii Galili nosapek iyarerek eeta Galili ma ye inyaka kwoya woy hikir. Ye Jerusalem Pasova nokusha atar nediiik i riita otiitar tobon hebar. Eena ye kwoya hikitar.

⁴⁶Jisas rii Kenan Galiliyaka eeka ir. Eeta eemek rii wain ukun eeka otiir. Eeka tarek, gavman ma por rii riiti yikapwa Kapaneam akamak hak otiitar. ⁴⁷Eeta ma rii meejiri Jisas rii Judia nosap heechi Galili nosapek i majin meejir. Worek, rii i riina hechi eeche wor: “Miita na Kapaneam akamak yanak eeji yikapwan otii kepi siik. Rii kiiriidichiken otiito.” ⁴⁸Jisas rii riina eeche wor: “Kwo harapa mirakellen henyan siiney, kwo eena hiki siitiichikasakech.” ⁴⁹Worek, gavman ma rii eeche wor: “Harapa, miita na adak ameya. Opoche eeji yikapwa hatanakech.” ⁵⁰Jisas rii awasen eeche wor: “Na i. Miiti yikapwa eetapa kepi siikiita.” Worek, eeta ma rii riita bar majin hiki siitiichi heechi ir. ⁵¹Rii nobon icharek, riiti yo otiitar wakasa ma ye ya riina nobok jawor. Jaworek, ye riina eeche wor: “Miiti yikapwa eeta tawa!” ⁵²Rii meejichi yenya woher: “Boy mey aua hageyegawa?” Ye awasen eeche wor: “Hogo yadii nediiik maba hi uwutar boboy sii saka iwa.” ⁵³Worek, apoko rii eeta auaka meejichi tarek, Jisas rii eeche wor: “Mi yikapwa apa eeta meseka takiita.” Worek, eena rii riiti yimana yechaka hiki siitiichir. ⁵⁴Jisas rii Judia nosap heechi Galili nosapek iyarerek, mirakel upurus eeka otiir.

JISAS RII MA POREN PAK OTIINIGA KEPI SIIR

5 ¹Nedii pochi siirek, Ju ma yechi nokusha atawa nediiin sayarer. Worek, Jisas rii Jerusalem akamak yo ir.

²Jerusalemek sipsip yechi aka nuberejak pa pochi eeka bana bana tar. Eeta pa siiti hi Betesda. Ma yichar aka yokotapa eeta pa giirebak siitii tar. ³Eeta aka ye nokwapa nokwapa hak otiitar ma yecha watar. Miy dumutar ma, yatii hatar ma, yatii neeki ma eeka watar. Ye wa uku boro sokwaken eena kowutar. ⁴Nedii pochi Harapa riiti ejel rii eeta pak yi i uku borowon sabwey tarek yatar. Worek, eeche otiitarek, ma por rii mapo i eeta pak ye i rumuchi sokwari rii kepi siir. ⁵Worek, ma por rii eeta akak watari riita hak otiitar boboy 38 sukwiya eeche tar. ⁶Eeta ma rii watarek, Jisas riita i heri rii keen mashi mashik haken otiitarek wabatar ma. Worek, Jisas rii riina eeche wor: “Mii boy ada otii kepi siiken hikitu?” ⁷Hak otiitar ma rii awasen eeche wor: “Harapa Ma, ada uku boro wokwanak, i ye iken otiitawey, nama ana yeechi hey heechik? Ada eeta pak i ye ik otii tawey, ana anadii ma yecha heechi mapo i ye itu.”

⁸Worek, Jisas rii eeche wor: “Na sokwa miiti wa gwosen yeechi siitii chishi ta.” ⁹Worek, eeta ma rii ameya wa gwosen yeechi sokwa siitii chishir.

¹⁰Eeta nedii akamak siitar nedii. Eena Ju ma yecha otii kepi siir ma riina eecha wor: “Diita akamak siitawa nedii. Miita miiti wa gwosen kiyaniga yawey, eeta noti lon mii reekiiwa.” ¹¹Worek, rii awasen yenya eecha wor: “Ana otii kepi siir ma riita ana eecha wor: ‘Wa gwosen na yeechi kiya siitii chishi i.’” ¹²Worek, ye riina woher: “Nama miina wochuwak miita wa gwosen yeechi kiyaniga chishitu?” ¹³Worek, otii kepi siir ma rii riina saka hikirek. Nokwapa nokwapa ma mima eeka tarek, Jisas rii i heechi ir. Eena rii saka hikitarek.

¹⁴Komas Jisas rii riina harapa lotu akak hechi eecha wor: “Na he. Mii eeta kepi tawa. Komasa kapasek boboyen kawka otiikasakech. Iipa harapa kapasek boboy miitak kawka yakiita.” ¹⁵Worek, eeta ma rii i Ju ma yenya wor: “Ana otii kepi siir ma rii eeta Jisas.”

¹⁶Eecha otiierek, eena Ju ma ye riina kikireken hikitar. Boyewak? Riita akamak siitawa nedii eeta boboyen otiierek, eena kikirek hikitar. ¹⁷Jisas rii yenya eecha wor: “Eeji Apoko riita yo otii i diita apa nedii ada eena eechaba otiiito.” ¹⁸Worek, eena Ju ma yecha Jisas riina sowakwoken kwotay siitiichichar. Boyewak? Saka riita akamak siitawa nedii eeta reekiirin riita eecha wor: “God rii eeta eeji Apoko.” Eeji wori, rii eecha wor: “Ada eeta Godebaga siir.”

APOKO GOD RIITA RIITI YIKAPWAN MAJI BAR BOBOYEN HAR

¹⁹Jisas rii awasen yenya eecha wor: “Eeta siiken bor: Yikapwa rii saniga yon keena keena otiikasakech. Rii Apoko riita otii taweyn hechi rii otiiito. Apoko rii eyey boboyen otiiitawey, Yikapwa rii otiiibato. ²⁰Apoko rii eeta Yikapwa riina rukusiitawak, rii eyey boboyen otiiitaweyn rii riina mukuchichu. Komasa riipa riina harapa yo mayakan mukuchinak, diita otii tawa yon dagiir poyekiita. Otiinak kwo nyegiiirabokiita. ²¹Apoko rii ha tawa man yesokwa yichi tawaga Yikapwa riipa eechaba ha man yesokwa yichibakiita. ²²Apoko rii ma poren anasakasakech. Eeta anasak tawa yo rii Yikapwa riitaban ha hamar. ²³Ma rii Apoko riiti hin yesokwa tawaga Yikapwa riiti hin eechaba yesokwabataken anasak tawa boboy eena har. Ma por rii Yikapwan riiti hin yesokwanan siiney, Yikapwan heechirek yar Apoko riiti hin yesokwakasakech.

²⁴“Ayo, ada kwona maji siikenen wocho: ma por rii eeji maji hiki siitiichinyey, ana Apokok heechirek yarin hiki siitiichichaney, riipa eechaba eechaba takiita. Eeta ma rii ya anasakasakech. Ha tawa boboyen rii heechirek, rii eechaba eechaba tawa.

²⁵“Ada kwona maji siiken wocho: yak otiiitar nedii, sii apa diita yawa ha tawa ma yepa God riiti Yikapwa riiti ayan meejikiita. Meejinak, yepa eechaba eechaba takiita. ²⁶Apoko rii eechaba eechaba tawa boboy mu tawak, rii Yikapwa riina diita boboyen harek, rii eeta eechaba eechaba tawa boboy mu tawa. ²⁷Jisas rii Ma Yikapwa siiken tawak, eena God rriita

anasak tawa boboyen riiti tapak har. ²⁸Kwo eena i hiki yo hikikasakech. Eeta nedii yanak, tiiriimo supuk tawa ma ye riiti ayan meejikiita. ²⁹Meejinak, yepa tiiriimon heechi geenyik ya sokwakiita. Wonyak, yo kepin otii tawa ma yen yesokwa yichinak, yepa eechaba eechaba takiita. Yo kapaseken otii tawa ma yen yesokwa yichinak ye anasakiita.

KRAIST RIITI YO SII EETA RIINA HEEMA PAKACHICHU

³⁰“Adaba keena saniga eeji inyakak hikichi otiikasakech. Apoko God riita ana har maji bak eeka an anasakiita. Ada eeji inyakak otiikasakech. Yahoo. Ada ana heechirek yar Apoko riiti niyakak otiitawak, eena eeji anasak tawa boboy sii eeta siiken.

³¹“Ada mayama eeji hiban kwodii wochaney, ii maji siikenekasakech. ³²Wowak, akar tawey, riita eeji hin geenyik kwodii wo sawo mukuchitakiita. Wochawak an hecho ana kwodii wo mukuchichawa maji sii eeta siiken.

³³“Kwo Jon riina heechirek iri, rii maji siikenen kwodii wo hamar. ³⁴Sakayekasii eeji mun kwodii wochawey. Ada diita majin batawey kwona yesokwa yichaken eena bato. ³⁵Jon rii eeta habaga tarek, rii man okoree mukuchichar. Worek, kwoti inyaka wopu riiti haban ameda kwoya hechi siir.

³⁶“Wowak, boboy kaw tawey, sii Jon riita heema pak tawa boboy siin dagiir poyechi eeji mun kwodii wocho. Ada otii tawa yo siita ana mayama heema pakachichu. Eeji Apoko riita ada otiiken har yo siita ana geenyik kwodii wo mukuchichu. Sii eecha wocho Apoko riita ana heechirek yar. ³⁷Ana heechirek yar Apoko riita eeji mun kwodii wocho. Kwo riiti ayan meejikasakech. Riiti misoman hekasakech. ³⁸Riiti maji kwoti wok takasakech. Riita heechirek yar Yikapwan kwo hiki siitiichikasakech. ³⁹Kkwo hikitu kwo mashi keyir majin kenyitaney, kwopa eechaba eechaba takiitawa boboyen yeshaniga hekiita. Kwota eecha otiitawey, ii mashi keyir maji eeta ana kwodii wo mukuchichu! ⁴⁰Wowak, kwo eena adak ya eechaba eechaba tawa boboyen yakasakech.

⁴¹“Ada saka chishi ye i tawak, ma yecha eeji hin yesokwataken. ⁴²Wowak, ada kwona hecho. Kwota kwoti sugu wopuk God riina rukusiikasakech. ⁴³Ada eeji Apoko riiti hik yari, kwo ana saka yarek. Ma por rii riiti hik mayama yaney, ii kwopa riina yakiita. ⁴⁴Kwota yaka kumwoy kwoti hin mayama yesokwato. Wowak, kwo yo otiikasakech God riita kwoti hin yesokwaken. Eecha otiitawey, boyega shecha kwota hiki siitiichikiita? ⁴⁵Kwo hikitanakech anapa Apokok i kwona maji bakiita. Moses rii Apoko riitak i kwona maji sawokiita. Diita Moses riina kwo eecha hikitu riita kwona kiyatayekiita. ⁴⁶Kwota Moses riiti majin hiki siitiichiyega, ii waga eeji maji eechaba hiki siitiichiwa. Riita eeji hin keyichir. ⁴⁷Riita keyirin kwota hiki siitiichinyan siiri, boyega kwo eeji majin hikikiita?”

JISAS RII 5,000 MAN HAVAR

6 ¹Worek, komas Jisas rii Galili pagiiriiba yepak heechi ir. Siiti hi Taibirias pa. ²Ma yecha Jisas riita otiir mirakellen herek, hak otiir tawa man otiir kepi siirin herek, nokwapa nokwapa ma mima yecha sumowuchishitar. ³Jisas rii kwowukheechi yo iri, riiti disaipel yechaka eeche yichar. ⁴Ju ma yechi Pasova nokusha nedii bana bana tar. ⁵Jisas riita mey maka hecharek her nokwapa nokwapa mima ma ye riitak yatari, rii Pilip riina eeche wor: “Nopa aboboy siitan tokochi diita eyey ma mima yenya havakiita?” ⁶Rii Pilip riina otiir heken eena wor. Rii her riita otiik tawa yon rii her.

⁷Pilip rii awasen eeche wor: “Nota 200 dola tokona gey jecha yuwa ma sakapa kiki siikiitawak?” ⁸Akar disaipel por, Endru, Saimon Pita riiti kumwoy, rii eeche wor: ⁹“Hadiiyey yikapwa por diik tawey, rii gey yokotapa heechi tawak, emiyep upurus eeche heechitu. Wowey, kapo apa jecha yuwa ma sakapa kiki siikiitawak.” ¹⁰Worek, Jisas rii eeche wor: “Eeta ma mima yenya na wochinak sa hey yi.” Eeta eem nokwapa nokwapa wohijaka eeche tar. Eeta yir ma ye 5,000 ma eeche tar.

¹¹Yecha yirek, Jisas rii God riina woshi eeche geyen yeeche yichar ma yenya homachi hapwoy pakar. Worek, rii emiyep piiren eecheba otiibar. Yenya hari ye eeta kiki siir. ¹²Worek, ari kiki siirek, rii disaipel yenya wor: “Aboboy kaw tawey, na yaya podat eemek yopo yichi. Ipa kaw wurubu yarebokiita.” ¹³Worek, ye eyey yopo yicharek, bali gey chipen wasiihaya kwo yokotapa woyichi yichir. Eeta ma ye ari kiki siirek, kaw eecheba tar.

¹⁴Worek, eeta ma mima ye riita eeche otiir mirakel herek ye eeche wor: “Eeta siiken diita piirapet rii diita nosapek yar!” ¹⁵Jisas rii heri, yecha riina neekichi ye i aka tabo yima heken otiitar. Worek, riita kawka eena heechi kwowuk saniga yo ir.

JISAS RII PA HEK HOWU CHISHITAR

¹⁶⁻¹⁷Hogo nedii siirek, Jisas ri disaipel ye i pak ye i jabiir yeechi Kapaneam akamak iken ichari, nobok niy siirek Jisas rii yen saka i hecharek. ¹⁸Worek, harapa sowa yarek, hisaw uku boro sokwar. ¹⁹Worek, yecha jabiiren eyika ichari 2 mail-3 mail tarek, ye her Jisas rii eeta pa hek how irek, i jabiirek bana bana siirek, disaipel ye hechi akiitar. ²⁰Worek, Jisas rii yenya eeche wor: “Dii eeta ada yato! Opoche akiitanakech.” ²¹Worek, yecha iken otiitar eemek gayer.

EYEW MA MIMA YE JISAS RIINA YESHATAR

²²Iy nedii eeta ma ye eeta pagiireba yepak i tar. Tarek, ye heri jabiir podateba woy tar. Ye her Jisas rii eeta disaipel yechi jabiirek ikasakech.

Disaipel ye jabiirek Jisas riina heechi ir. ²³Worek, akar jabiir, Taibirias yechi jabiir, ya eeta ma mima yecha geyen yi ar eemek, Harapa riita God riina woshiatar eemek, eeka ya gayer. ²⁴Eeta ma mima ye Jisas riina disaipel yechaka eecha hipurek, yecha jabiirek i ye irek Kapaneam akaman Jisas riina yesha heken eena ir.

JISAS RII HEVENEK TAWA GEY

²⁵Worek, ye riina yeshaniga pagiiireba yepak her. Herek, ma mima ye riina woher: “Tisa, mii siitiyekega yar?” ²⁶Jisas rii yenya awasen eecha wor: “Eeta siiken woy ada kwona wocho: kwo saka eeta mirakelen ya heren kwo ana ya yesha hek yawak. Yaho. Kwota eeta geyen ari biidiirek, eena kwo ana yesha hek yawa. ²⁷Kwo opoche kwopa siitii tawa aboboyen yaken otiitanakech. Yaho. Kwo na eechaba eechaba tawa ma yechi aboboyen yaken gegi ya ta. Ma Yikapwa riipa eeta yikadey aboboyen kwona hakiita. Eeta Apoko God riita riina oti yon riiti hik har.

²⁸Worek, ye riina woher: “Nopa kapo shecha otiinak, God riiti yon nopa otiikiita?” ²⁹Jisas rii yenya awasen eecha wor: “Diita yikadey yon God riita kwota otiiken gegiyato: riita heechirek yar ma riina na hiki siitiichicha.”

³⁰Worek, ye riina wor: “Boy mey mirake boboyen otiinak nota miina hiki siitiichikiita? Mii kapo boyen otiikiita? ³¹Noti wayega ye manan me biish tar eemek eeka atar. Mashi keyir maji eecha wocho: ‘Rii hevenek tar geyen yenya harek ar.’”

³²Worek, Jisas rii yenya eecha wor: “Ada kwona maji siiken wocho: Moses riita kwona hatar geyen ii hevenek ya geyekasakech. Yaho. Eeji Apoko riita hevenek tawa gey siikenen kwona hato. ³³God riita ha tawa gey sii diitata: rii heven heechi ya sakari diita nosapek tawa man yesokwa yichitu.” ³⁴Worek, ye riina eecha wor: “Harapa Ma, diita geyen nona na eechaba eechaba ha ta.” ³⁵Jisas rii yenya awasen eecha wor: “Ada eeta yesokwa yichi tawa gey. Eeta ma rii adak yaney, riipa aboboy eecha hakasakech. Eeta ma rii ana hiki siitiichinyey, riipa borowaga reekasiikasakech.

³⁶“Wowak, ada kwona wor: kwo ana heri, kwo ana hiki siitiichikasakech. ³⁷Eyey ma miman eeji Apoko rii ana hari, yepa adabak yakiita. Ma adak yaney, anapa saka yen magiirechichi oti yoyekiitawak. ³⁸Ada heven heechi ya sakari, saka ada hiki tawa abon otiik yarek. Yaho. Ana heechirek yar Apoko riiti inyakak tawa boboyeban otiiken yar. ³⁹Ana heechirek yar Apoko riiti inyakak tawa boboyen ada diina otiitaken eyey ma miman rii ana hari, ada por heechikasakech. Yaho. Hamak tawa nedii anapa yenya eyey yesokwa yichikiita. ⁴⁰Dii eeta eeji Apoko riiti inyaka: eyey ma ye Yikapwa riina herin hiki siitiichichaney, yepa eechaba eechaba takiita. Eeta yikadey ma yen hamak tawa nedii yanak, anapa yen yesokwa yichakiita.”

⁴¹Jisas rii mashi eeche worek, “Ada eeta hevenek taren ya sakar gey.” Eena Ju ma ye riina ow maji awasen awasen batar. ⁴²Eena ye eeche wor: “Dii boy Josep riiti yikapwa, Jisas. Nota riiti nokwapa apokwon hecho. Boyewak rii eeche wocho ada hevenen heechi ya sakar?”

⁴³Jisas rii yenya eeche wor: “Opoche kwotaba maji awasen awasen batanakech. ⁴⁴Ana heechirek yar Apoko riita ma poren yeechi yayanan siiney, iipa ma saka adak yakiitawak. Eeche otiiney, ada hamak tawa nedii ada riina yesokwakiita. ⁴⁵Eeta piirapet yecha keyir: ‘God riipa eyey man pokiitakiita.’ Eyey ma ye Apoko riiti majin meeji tawey, riiti pokii tawamajin meejitawey, yepa adak yakiita.

⁴⁶“Ma por Apoko riina hekasakech. Yaho. Ma podat riitak eeche taren yari, riitaba her. ⁴⁷Ayo. Ada kwona maji siikenen wocho: Ma por rii ana hiki siitiichinyey, riipa eecheba eecheba takiita. ⁴⁸Ada eeta eecheba eecheba takiitawa gey. ⁴⁹Mashi mashi kwoti yeyi wagega ye me biish tar eemek manan atarek, ye ha hamar. ⁵⁰Wowak, gey hevenek ya sakarin ma yecha eena aney, yepa hakasakech. ⁵¹An eecheba eecheba tawa gey an hevenen heechi ya sakar. Ma por riita diita geyen aney, rriipa eecheba eecheba takiita. Diita gey ada riina haney, ii eeta eeji maba omu. Ada eeta boboyen hanak diita nosapek tawa ma yepa eecheba eecheba takiita.”

⁵²Worek, Ju ma ye eena meejierek, maji awasen awasen batar. Ye eeche wochar, “Boyega kata ma eeche wocho riiti maba omun nona hanak akiita?”

⁵³Jisas rii yenya eeche wor: “Ada kwona maji siikenen wocho: Kwo Ma Yikapwa riiti maba omun anan siiney riiti pin anan siiney, kwo eecheba eecheba tawa boboy takasakech. ⁵⁴Ma ye eeji maba omun atawey, eeji pin atawey, yepa eecheba eecheba tanak, hamak tawa nedii yenya ada yesokwa yichikiita. ⁵⁵Eeji maba omu sii eeta aboboy siiken tawa. Eeji pi sii eeta uku kepi tawa. ⁵⁶Ma ye maba omu eejin aney, eeji pin aney, riita eeji wok tawak, ada riiti wok tawa. ⁵⁷Eecheba eecheba tawa Apoko riita ana heechirek yar. Riita tawak, ada eena eecheba tawa. Eeche tawaga, ada otiitawak, ma ye ana aney, riipa eecheba eecheba takiita. ⁵⁸Diita gey sii hevenek taren heechi ya sakar. Sii mashi wayega yecha eecheba har geyega eecheba takasakech. Yaho. Ma diita geyen aney, iipa eecheba eecheba takiita.” ⁵⁹Jisas riita Kapaneam lotu akak yenya yopo yichi diita majin pokii tar.

JISAS RII MA EECHABA EECHABA TAKIITAWA MAJI GEENYIK KWODII WOCHAR

⁶⁰Riiti nokwapa nokwapa disaipel ye diita majin meeji echeba wor: “Diiti maji hapaga maji. Nopa kapo boyega shecha hikitakiita?”

⁶¹Jisas rii riiti inyakak mayama her riiti disaipel eena maji awasen

awasen batar. Worek, riita yenya eecha wor: “Diita maji sii boy kwoti inyaka wopun kapasek otiwa? ⁶²Wowak, kwota henyak, Ma Yikapwa riita yar nobok kawka heechi inyey, kwopa kapo shecha hikikiita? ⁶³Spirit riita man eechaba eechaba kepi ta boboyen hato. Maba omu sii nona kaw kiyatayekasakech. Diita majin ada hatawey eeta Spirit, eeta eechaba eechaba takiitawa boboy. ⁶⁴Wowak, ma kaw kwotaka tawey, ye hiki siitiichikasakech.” Mashi mashi nediik Jisas rii her ma riina hiki siitiichinyan siiri. Rii hebar ma por riina yabu pi ma siikiita. ⁶⁵Rii kawka eecha wor: “Eena ada kwona eecha wor, Apoko riita otiichinyan biish siiyega, ma por riipa saka adak yakiitawak.”

⁶⁶Eeta maji worek, eena nokwapa nokwapa disaipel ye riina heechi irek, riina kawka sumowukasakech. ⁶⁷Worek, Jisas rii 12 disaipel yenya wor: “Kwo boy kapo ana heechi ibakiita?” ⁶⁸Worek, Saimon Pita rii awasen eecha wor: “Harapa Ma, nopa namak ikiita? Eechaba eechaba takiitawa maji eeta miitaka eecha tawa. ⁶⁹Nota hiki siitiichichu no hecho mii eeta God riiti Holi Ma.”

⁷⁰Jisas rii awasen eecha wor: “Ada boy 12 kwona hisiir? Wowak, por kwoti nediik tawey, rii kapasek spiriteka eecha tawa!” ⁷¹Rii Judas, Saimon Iskeriot riiti yikapwa, riina eecha wor. Diita ma Judas rii Jisas riina yabo pi man ye i sawor. Rii yechi nediik 12 tar ma.

JISAS RIITI KUMWOY YE RIINA HIKI SIITIICHIKASAKECH

7 ¹Worek, Jisas rii Galili yepak chishi ir. Rii Judia nosapek inyan yuyar. Juda ma yecha riina sowakwoken otiitarek, eena ikasakech. ²Eeta nedii Ju ma yecha yepaba akak nokusha ar. ³Worek, eena riiti kumwoy ye riina eecha wor: “Na diina heechi. Judia nosapek i miita otii tawa yon otinak, mi disaipel ye sa hehar he. ⁴Ma por rii riiti hin geenyek yesokwaken otiiney, riipa saka boboyen veenyi eemek otiikiitawak. Eeta boboyen otiiken otiiney, na geenyik siitii ma mima yechi misomak otiitanak, ye sa hehar hecha.” ⁵Jisas riiti kumwoy ye riina hiki siitiichi kasakech. ⁶Eena Jisas rii yenya eecha wor: “Eeji nedii saka yatawak. Wowak, apa kowti nediibak tawa. ⁷Diita nosapek tawa ma mima ye kwona yabu pi ma takasakech. Ye adaban yabu pi ma tawa. Ada yecha otii tawa kapasek boboyen ada kwodii wochawak, eena ana yabu pi ma tawa. ⁸Kwotaba na i nokusha a. Wowak, eeta nokusha a tawa nedii ada apa ikasakech. Eeji nedii saka yatawak.” ⁹Rii yen eecha wochi rii Galili nosapek tar.

JISAS RII NOKUSHA A NEDIK IR

¹⁰Worek, ri kumwoy ye nokusha ak irek, Jisas rii komas sumo ibar. Wori, rii geenyek ikasakech. Rii veenyichi ir. ¹¹Eeta Ju ma ye noku sha atar nediik riina yeshar. Ye woher: “Eeta ma rii siitak tawa?” ¹²Eyey ma

mima ye nokwapa nokwapa maji batar. Kaw ye eeche wor: “Rii ma kepi.” Kaw ye eeche wor: “Rii eyey ma miman woshepiito.” ¹³Wowak ye Ju ma yenya akiirek, ma por rii geenyik yesokwa bakasakech.

¹⁴Nokusha a hamak otiitar nediik Jisas rii harapa lotu aka wok iyar maji pokiitar. ¹⁵Worek, Ju ma ye i hiki ya hikichi woher: “Rii siitak oti her? Riita i maji pokiikasakech.” ¹⁶Jisas rii awasen eeche wor: “Ada diita pokiitawa maji sii eejikasakech. Dii eeta ana heechirek yar God riiti maji. ¹⁷Ma por rii God ri inyakan sumowutaken hikitaney, diita ada sawo tawa maji siiti mun hekiita. Riipa hekiita ada God riiti hin, eeji hin maji pokiitu. ¹⁸Ma por rii riiti inyagak tawa majin eena sawo tawey ii rii riiti hin mayama sobo yesokwato. Ma por rii heechirek yar ma riiti hiban yesokwataney, ii rii eeta nagwa nagwa nobok ichu. Woshepii tawa boboy eeta ma riitaka takasakech.

¹⁹“Mashi Moses rii kwona lon har. Wowey, na por kwoti nediik tawey, rii Moses riiti lon sumowukasakech. Wowak, boyewak kwo ana sowakwo haken otiito?” ²⁰Eeta ma mima awasen riina eeche wor: “Kapasek spirit eeta miitaka eeche tawak, namey mak miina pi sowakwok otiito?” ²¹Jisas rii awasen yenya eeche wor, “Ada yo podaten otiirin, kwota ana i hiki ya hikir. ²²Moses rii tasiikasakech. Kwoti wayega yecha otiitar abo. Kwota eeche otiitawey, kwota akamak sii tawa nediik, kwo yikapwa maban hichu. ²³Wowak, kwota yikapwa maban akamak sii tawa nediik hichawak, ii kwo Moses riiti lon reekiinan siiney, ada eechaba akamak sii tawa nediik ma poren oti kepi siiney, boyewak kwo ana kwotayeto? ²⁴Opoche kwo kwoti miyik shebo shebo homachichanakech. God riiti misomak no geenyik homachicha.”

YECHA EECHA WOR, “DIITA MA RII KAPO KRAIST”

²⁵Jerusalem akamak tar ma mima kaw ye eeche wor: “Diita ma riina yecha kapo pi pi hak? ²⁶Na he! Rii geenyik kwodii wo majin sawotawak, ma riina majikasakech! Kapo harapa ma ye hecho rii eeta Kraist? ²⁷Wowak, nota diita ma riiti akama siikenen hecho? Kraist riita diika yanak, riiti akama ma ye hekasakech.”

²⁸Jisas rii harapa lotu akak tarek, rii yenya uwaba mukuchitar: “Kwo boy eeji heechi yar eemen hebato? Wowak, ada keena saniga yakasakech. Ana heechirek yar Apoko riita oti tawa boboy riita siiken boboyeban otiito. Kwo riina hekasakech. ²⁹Adaba saniga riina hecho. Riita ana wochirek, an riina heechi yar.”

³⁰Worek, ye eena riina pok jiken otiir. Wowak, eena ma ye riina tapa neeki hekasakech. Riiti nedii saka yatarek. ³¹Wowak, nokwapa nokwapa ma mima ye riina hiki siitiichichar. “Kraist riita diika yanak, rii kapo otiina mirakel diita ma riita otiitaweyn dagiir poyekiita?”

**YECHA OW ANA PICHAR MAN HEECHIREK
JISAS RIINA POKO JIKEN YAR**

³²Eeta Perisi ma yecha meejirek, eeta ma ye Jisas riina diita yikadey majin ba ye i tar. Worek, yecha harapa nediiik tar ma yechaka ow ana pichar ma yenya heechirek Jisas riina poko jiken yar. ³³Worek, Jisas rii eeche wor: “Ada kwotaka ameda teeche anapa heechi ana heechirek yar ma riitak awasen ikiita. ³⁴Inyak, kwopa ana yesha taney, kwopa saka hekiitawak. Kwopa sakapa ada ikiitawa eemen ikiitawak.” ³⁵Eena Ju ma ye eeche wor: “Riipa kapo siitak inyak nopa riina saka hekiitawak? Kapo riipa noti ma kaw Grik nosapek i eeka siinak, yenya maji pokiitakiita?” ³⁶Rii eeche wocho: ‘Kwota ana heken yeshataney, kwopa ana saka hekiitawak! Rii kawka eeche wocho: ‘Ada inya eem kwopa sakapa yabakiitawak.’ Diita yikadey maji si mu, boy?”

EECHABA EECHABA TAKIITAWA UKU

³⁷Diita nokusha a tar harapa nedii sii eeta hamak tawa nedii. Diita yadiik Jisas rii siita yenya harapa ayak eeche wor: “Ma ye ukun borowagii reekii siiney, ii sapa adak yanak, adapa eechaba eechaba tawa uku kepin hanak, riipa akiita. ³⁸Mashi keyir majik wori, ‘Ma por rii ana hiki siitiichichaney, eechaba eechaba tawa uku siipa riiti biik i takiik siichi gwoyeechi i anadii man kiyatayebakiita.’ ” ³⁹Ii Spiriten eena bar. Hiki siitiichichawa ma yepa yataken eena bar. Eeta nedii Spiriten hakasakech. Eeta nedii Jisas rii hadabas boboyen saka ya tarek.

MA MIMA REEKIICHI I YA YA SIIR

⁴⁰Ma kaw ye eeta majin meejirek, ye eeche wor: “Eeta siiken diita ma rii eeta yaken oti tawa piirapet.” ⁴¹Anadii ma ye eeche wochar: “Ka eeta Kraist.” Wowak, ma kaw eeche wochar: “Kapo Kraist rii Galili nosapek sokwachi yaken otiito? ⁴²Mashi keyir maji sii eeche wocho: Kraist rii Devit riiti yimana riipa Betlehem akamak yakiita. Diita akama eeta Devit riiti akama.” ⁴³Eena ma mima ye reekiichi i ya ya siir. ⁴⁴Ma kaw ye riina poko jiken otiiri wowak, eeta ma ye riina tapa now neekihekasakech.

JU MA YECHI HARAPA MA YE JISAS RIINA HIKI SIITIICHIKASAKECH

⁴⁵Worek, ow ana pichar ma ye heechi Ju ma yechi harapa ma Perisi yechaka awasen ir. Irek, ye eeche wor: “Boyewak kwosaka riina yeechi diika yayawak?” ⁴⁶Ow ana pichar ma ye awasen eeche wor: “Diita nosapek tawa ma por mashi saka kata ma riita batawa majiga batarek!” ⁴⁷Peiisi ma ye awasen eeche wor: “Rii kapo kwona woshepii tawak, kwo eena woshepii hiki ye itu? ⁴⁸Kwo boy kapo meejito Perisi harapa ma Ju yechi harapa ma ye kapo boy Jisas riina hiki siitiichibato? Yahoo. ⁴⁹Eeta

yikadey ma mima yecha Moses riiti lon hekasakech. Yecha tawey, God riitimisomak kiiriisiiposii kapasek maga eecha tawa.”

⁵⁰Worek, Nikodimas rii yechi nediik tar. Diita ma rii mashi Jisas riitak ir ma. Rii eecha wor: ⁵¹“Noti lo sii boy eecha wocho man nota shebo shebo yaya anasakiita? Yaho. Riita oti tawa abon na mapo hechi riiti majin meejiichi komas yaya anasa.” ⁵²Ye awasen eecha wor: “Mii kapo Galili ma tabato: Mashi keyir majin na hehar kenyi he. Miipa hekiita piirapet por Galili nosapek sokwachi yakasakech.” ⁵³(-)

MIMA POCHI SII NOBO ANEMESH ROKOTAR MAJI

8 ¹Worek, eyey ma mima ye heechi yechi akak i ye yar. Worek, Jisas rii heechi Oliv Kwowuk yo ir. ²Worek, niyegak rii harapa lotu akak i yarerek, eyey ma mima ye yar riitak yopo wuchi yir. Yirek, rii yenya maji pokiitar. ³Ma pochi sii nobo anamesh rokotarek, Perisi ma lon maji pokiitar ma ye siina yeechi Jisas riitak ye i ma mima yechi mi somak siitiichir. ⁴Worek, ye Jisas riina eecha wor: “Tisa, diita mima sii nobo anamesh rokotarek, ye her. ⁵Noti Moses riiti lo eecha wocho, eeta yikadey miman nota papak raboto. Mii shecha hikitaney, ii na ba?” ⁶Ye eecha wori, riina anasa nobon eena otiheri, Jisas rii meejiichi rii saka gamuchi yi nosapen tapamak keyir.

⁷Yecha siitiitarek, riina wowo heharek, rii awasen eecha wor: “Ma podar kwotaka tawey, kapasek boboyen biish tawey, riitaba sapa papa podar mapo rabo.” ⁸Worek, rii way kawka he gamuchi nosapen tapamak kawka keyir. ⁹Ye eena meejierek, ye podar podar saya ir. Apoko saba tar me ye maporek, anadii ma ye yenya sumowuniga ir.

¹⁰Worek, Jisas rii siitii mima siina wor: “Mima, ye siitak iwa? Kapo ma por sakapa ninya anasakiitawak?” ¹¹Mima sii eecha wor: “Harapa Ma, makasakech.” Jisas rii eecha wor: “An eechaba ninya anasakasakech. Na i. Komasi ni kapasek boboy kawka otiiksakech.”

JISAS RII DIITA NOSAPEK TAWA MA YECHI HABA

¹²Jisas rii yenya eecha wor: “Ada diita nosap haba. Ma ana sumowuney, riipa saka niyi kiyik chishikiitawak. Yaho. Riipa eechaba eechaba tawa hababak eeka takiita.” ¹³Worek, Perisi ye riina eecha wor: “Mii keena miiti majin mayama sawoto. Eecha sawotawak mi maji eena siikenekasakech.” ¹⁴Worek, Jisas rii yenya awasen eecha wor: “Ayo, ada mayama tayechi heema pakatawey, eeta siiken. Ada hecho ada heechi yar eem. Ada hecho ada ikiitawa eemen eena eeji maji eeta siiken. Wowak, kwo ada heechi yar eemen hekasakech. Ada awasen ikiitawa eemen hekasakech. ¹⁵Kwo nosapek tawa ma anasatawaga eecha anasato. ¹⁶Wowak, ada man anasaken otiiney, nagwa nagwa anasakiita. Adaba saniga takasakech. Ana hechirek yar Apoko rii adaka bana bana tawak,

eena ada nagw nagwa anasato. ¹⁷Kwoti lo eeche wocho: Ma upurus piiriita heemakiitana maji chegiibak siiney, piiriiti maji eeta siiken. ¹⁸Ayo, ada keena mayama tayechi heemapakato. Wowak, ana heechirek yar Apoko rii ana eecheba heemapakachibato.”

¹⁹Worek, ye eena eeche wor: “Mi Apoko rii siitak tawa?”

Jisas rii awasen eeche wor: “Kwo ana hekasakech. Eeji Apoko riina kwo hekasakech. Kwota ana heyega ii kwo waga eeji Apoko riina hebawa.”

²⁰Rii diita majin mani yan heechitar aka wok siitii bar. Eeka Jisas riita harapa lotu akak yenya maji pokii tar. Ma por rii riina pokok jikasakech. Riiti nedii saka yatarek, eena poko jikasakech.

KWOTA SAKA KIKI SIIKIITAWAK ADA IKIITAWA EEMEN

²¹Rii kawka wor: “An ichu. Kwopa saka an kawka hekiitawak. Kwopa hanak, kwoti kapasek boboy siipa eecheba takiita. Kwota saka kiki siikiitawak, ada ikiitawa eem.” ²²Worek, eena Ju ma ye eeche wor: “Rii eeche wocho, ada ichawa eemen kwopa saka kiki siikiitawak. Diita maji si mu kapo riita mayama pi sowakwok otiito?” ²³Jisas rii awasen yenya eeche wor: “Kwo kuruk taren yar. Ada howuk taren heechi yar. Kwo diita nosap ma. Ada diita nosapek makasakech. ²⁴Eena ada kwona wor: kwopa hanak, kwi kapasek boboy eecheba takiita. Kwo diita Ma, ana, hiki siitiichinyan siiney, kwopa hanak, kwi kapasek boboy eecheba takiita.”

²⁵Worek, yuway riina awasen woher: “Mii nama?” Worek, Jisas rii yenay awasen eeche wor: “Ada diita ma kwona mashi wori. ²⁶Ada nokwapa nokwapa maji kwota otii tawa abon kwona bak otiito. Komasa ada eeta boboyen anasakiita. Wowak, eeta ma riina heechirek yari, riita otii tawa abo sii eeta siiken. Ada riiti eyey majin meeji tawey, ada iiban ddita nosapek tawa ma mima yenya sawoto.”

²⁷Riita yenya bari, rii Apoko riina bari, ye riina hekasakech. ²⁸Eena Jisas rii yenya eeche wor: “Kwota Ma Yikapwa riiti hin yesokwana nediik kwopa eeche hikikiita dii eeta ma riita. Wonyak, kwopa ana eeche hikichi saniga eeche otiikasakech. Eeta Apoko riita ana pokiitar majiban ada iiban kwona sawoto. ²⁹Ana heechirek yar Apoko rii adaka eeche tawa. Eecheba eecheba nedii ada riiti inyakak otiitawak, rii eena ana heechi ikasakech.”

³⁰Rii eeche worek, nokwapa nokwapa ma mima ye riina hiki siitiichir.

MA YE EETA MAJI SIIKENEN MEEJITAWAY, KAPASEK BOBOY SII YENYA POKOGA JIKASAKECH

³¹Worek, Jisas rii riina hiki siitiichichar Ju ma yenya eeche wor: “Kwota ada pokii tawa majin hehar sumowutawey, kwo eeta eeji disaipel siiken. ³²Wonyak, kwopa maji siikeban hechakiita. Wonyey, kwo poko ji maga eeche takasakech.”

³³Worek, ye riina awasen eeche wor: “No Ebrahim riiti neja. Nota nedii pochi anadii maka poko ji takasakech. Boyewak mii eeche wocho, ‘Kwota poko ji maga takasakech?’ ”

³⁴Jisas rii yenya eeche wor: “Ada kwona maji siikenen wocho: eyey ma ye kapasek boboyen otiitawey, kapasek boboy sii eeta riina pokoga jichu. ³⁵Poko ji yo oti tawa ma rii akak saka eecheba eecheba takiitawak. Yahoo. Yikapwa rii eecheba eecheba takiita. ³⁶Wowak, eeta Yikapwa rii kwona pokon heema jinyey, eeta heema siiken jiwa.

³⁷“Ada hecho kwo Ebrahim riiti neja. Wowey, eeji maji kwoti inyakak takasakech eena kwo ana sowakwoken otiito. ³⁸Diita boboy ana eeji Apokoriita mukuchirin eena ada sawoto. Wowak, kwo kwoti Apokok sawo mukuchichrin, eena kwo otiito.”

KWOTI APOKO RII EETA GABA

³⁹Ye riina awasen eeche wor: “Noti apoko eeta Ebrahim.” Jisas rii awasen eeche wor: “Kwota Ebrahim riiti neja tawey, ii kwo riita oti tawabaga eecheba otiito. ⁴⁰Ada God riita har omutiik majin meejin eetaban ada otiitar. Wowak, kwo ana sowakwoken otiito. Diita hikichi oti tawa yon Ebrahim rii eecheba otiikasakech! ⁴¹Kwo kwoti apoko riita otiitawa aboga eeche otiito.”

Ye riina awasen eeche wor: “Nota nobok ya yikapwakasakech. Nowi Apoko podareba, eeta God.” ⁴²Worek, Jisas rii eeche wor: “God rii kwoti apoko taney, ii kwo waga ana rukusiito. Ada God riitaka taren heechi ya diita eecheba tawa. Ada sobo yakasakech. Riita ana heechirek an yar. ⁴³Boyewak kwo saka eeji majin hehar hikitawak? Kwo eeji majin meejinan yuyataway, kwo mabiya giito.

⁴⁴“Kwo kwoti apoko, Gaba, riiti yikapwa. Eecha tawak, kwo eena apoko riiti nobon sumowutu. Mashi mashi nedii rii man pi hatar. Ii rii saka nobo kepin sumowu tarek. Maji siiken riitaka eeche takasakech. Rii woshepii ma taweym, rii woshepii tawa boboy yechi apoko. Eena rii woshepii tawak, rii riiti nobobak ichu. ⁴⁵Ada kwona maji siikenen sawo tawey, kwo eena hiki siitiichikasakech. ⁴⁶Namey ma por kwotaka riitapa keena adaka tawa kapasek boboy pochin hechi kwona wokiita? Wowak, ada maji siikenen sawotawey, boyewak kwosaka ana hiki siitiichichawak? ⁴⁷Eyey ma ye God riiti ma tawey, ye riiti majin meejito. Kwo God riiti makasakech eena kwo eeji majin meejikasakech.”

EBRAHAM RIINA YIMOWUNAN BIISH TAR NEDII ADA EECHABA TAR

⁴⁸Ju ma ye Jisas riina eeche wor: “Nota maji siikenen bato: mii eeta Sameria ma. Spirit kapasek miitaka eeche tawa.” ⁴⁹Jisas rii awasen eeche wor: “Kapasek spirit adaka eeche takasakech. Yahoo. Ada eeji Apoko riiti hin yesokwatawak, kwo eeji hin daggiir poyetu. ⁵⁰Ada mayama eeji

hinotii yesokwakasakech. Ma por rii tawey, riita eeji hin yesokwachi hehar siiken anaseechitu. ⁵¹Eeta ada kwona siiken majin wocho: Ma por eeji majin sumowu taney, riipa saka eechaba eechaba hakiitawak.”

⁵²Worek, Ju ma ye eecha wor: “Nota he hamawa mii spirit kapasekeka tawa. Ebrahim rii harek, piirapet rii habar. Wowak, mii eecha wocho: “Ma por rii eeji maji hehar sumowuney, riipa saka hakiitawak. ⁵³Iiboy mii noti wayega Ebrahim riina dagaar poyetu. Rii har. Piirapet ye habar. Mii miita mayama otiiniga namaga siiken otiito?”

⁵⁴Worek, Jisas rii awasen eecha wor: “Ada eeji hin mayama yesokwataney, iipa kubuchey siikiita. Wowey, eeji Apoko rii eeji hin yesokwato. Wowey, kwo eecha wocho: ‘Ka noti God!’ ⁵⁵Wowey, kwo riina hekasakech. Ada, adaba riina hecho. Ada eecha wonyey, ‘Ada riina saka hechawak’, wonyey, iipa ada kwota woshepiibak tawa maga eechaba siikiita. Wowak, ada riina hehar hechawak, ada riiti majin hehar sumowutu.

⁵⁶“Kwoti wayega Ebrahim rii eeji nedii heri, riita kwoya woy hikitar. Riita herek, ri inyaka kwoya hikir.” ⁵⁷Worek, eena Ju ma ye eecha wor, “Mii 50 sukwiya takasakech. Eecha tawey, mii boy Ebrahim riina her?”

⁵⁸Jisas rii awasen eecha wor: “Eeta siiken, ada kwona wocho, mashi Ebrahim riina yimowunan biish tar nedii ad tabatar.”

⁵⁹Worek, Ju ma ye riina papak raboken otiirek, rii veenyichi lotu akan heechi saka ir.

MIY KIITIIR MA RIITI NOMA

9 ¹Jisas rii chishi icharek, i her miy kiitiir ma poren. Heri nokwapa siita yimowurek, kiitiir. ²Jisas riiti disaipel ye riina woher: “Kapo namey kapasek boboy miy kiitiir? Kapo diita ma riiti, kapo riiti awi, eepi piiriiti kapasek boboy?”

³Worek, Jisas rii awasen eecha wor: “Diita ma riiti kapasek boboy riiti awi eepi piiriiti kapasek boboy riiti miyin kiitikasakech. God riiti hapaga tawa boboyen ma yechi misomak geenyik otiitaken eena riiti miy kiitii mukuchir. ⁴Apa nedii nota na ana heechirek yar God riiti yon hapaga siichi otii ta. Apa yadii tawa. Niy sii yak otiito. Sii yanak, ma yo otiikasakech. ⁵Ada diita nosapek tawa nedii an diita nosap haba.”

⁶Rii eecha wochi rii sogwiyan piichi nosapeka neekijeeborechi eeta ma riiti miyik neekir. ⁷Worek, riin eecha wor: “Miita na i Siloam pak uku yeetii.” (Diita hi dareboyechi eecha wocho, heechinak sa i.) Worek, eeta ma rii i uku yeechi yari meyimaka her.

⁸Riiti akama ma ye mashi hecharek mani yan somak wochar ma ye wopoy paka her, “Kapo kata ma rii yiniga yan somak wochar ma?” ⁹Ma kaw ye eecha wor, “Ayo, dii eeta ma riita.” Anadii ma ye way eecha wor: “Dii eeta ma riitaga eecha hewa.” Worek, eeta ma rii eecha wor: “Diiitata ada.”

¹⁰Worek, ye riina woher: “Boyewak mi miy kepi sowa?” ¹¹Worek, rii awasen eeche wor: “Diita ma riina Jisas habato riita nosapen yeechi ukukajeeborechi eeji miyin apo yichi eeche wor, ‘Miita na i Siloam paka uku yeetii poy. Eena an i uku yar. Wowak, eeji miy eeta kepi siirek ada mey maka hecho.” ¹²Worek, ye awasen eeche woher, “Eeta ma rii siitak tawa?” Rii eeche wor: “An hekasakech.”

¹³Worek, miy kiitii tar ma riin yeechi Perisi yechak ye ir. ¹⁴Eeta nedii Jisas rii chiren yeechi miyin apoyer nedii sii eeta akama sii tawa nedii. ¹⁵Eena ye riina kawka woher, “Mi miy ii shecha kepi sowa?” Worek, rii yenya eeche wor: “Rii chiren yeechiniga eeji miyik apoyechuwak, ada uku yawak, eeji miyin diita mey maka hecho.” ¹⁶Worek, Perisi akamak siitawa nedii reekito.” Worek, anadii ma ye eeche wor: “Boyega diita kapasekeka tawa ma rii boyega diita harapa yo mayakan otiito?” Worek, ma ye piikachi saniga saniga siir.

¹⁷Worek, Perisi ye eeta ma riin kawka woher: “Diita ma rii miiti miyin otii kepi sowey, mii riin shecha wocho?” Rii awasen eeche wor: “Rii eeta piirapet.” ¹⁸Eeta siiken, mashi diita ma rii ri kiitiitari komas rii her. Wori, Ju ma ye eena hikikasakech. Worek, eena ye miy kiitiir ma riiti awi eepi piiriina uwar. ¹⁹Yecha piiriina woher: “Dii kapo kichi yikapwa? Ki eeche wocho, yimowur nediik miy eeka kiitiir? Eecha tawey, boyewak rii apa kata mey maka hecho?” ²⁰Worek, awi eepi piir awasen eeche wor: “Ayo, sicha hecho sichi yikapwa. Riina yimowur nediik eecheba miy kiitii tar. ²¹Apa riiti miy mey maka hecho wey, ii si hekasakech. Nama riiti miyin tagwawa. Ii eecheba si hekasakech. Kwota na riina wohe. Rii eeta harapa siir. Riipa kwona sawo mukuchiita!” ²²Riiti awi eepi piir Ju ma yenya akiirek, eena eeche wor. Ju ma ye geenyik eeche worek, ma por rii Jisas riina eeche wochaney, rii eeta Kraist, iipa riina lotu akak otii poyikiita. ²³Eena awi eepi piir eeche wor: “Riina na wohe. Rii eeta harapa siir!”

²⁴Worek, komas nedii ye miy kiitiir ma riina eeche wor: “Miita na God riiti hin yesokwa ta. No hikitu diita ma rii kapasekeka tar ma.” ²⁵Ma rii awasen eeche wor: “Rii kapo kapasekeka tawa ma, kapo biish. An saka hechawak. Boboy podaten an hecho, mashi eeji miyin kiitiitari apa an hecho.”

²⁶Worek, ye riina woher: “Shecha otiirek, mi miyin tagwachir?”

²⁷Rii awasen yenya eeche wor: “Ada kwona ba hamar. Kwo meejikasakech. Boyewak, kwo kawka meejiken otiito? Kwota eecheba riiti disaipel siibaken hikitu?”

²⁸Worek, ye riina wosoboyer. Eecha wor: “Miiitaba saniga riiti disaipel. No Moses riiti disaipel. ²⁹Nota hikitu God rii Moses riina maji har. Eeta ma rii siitak taren yar? Nota hekasakech.”

³⁰Eeta ma rii awasen yenya eeche wor: “Diita henebarabo tawa boboy siiken. Rii eeji miyin tagwari, kwo riita heechi yar eemen hekasakech!

³¹No hikitu God riita kapasekeka tawa ma majin meejikasakech. Wowak, ma ye God riiti hin yesokwotawey, riina sumowutawey, rii yenya meejito.

³²Mashi mashi nedii apa nedii diita maji takasakech: Ma por miy kiitiitarin ma por rii tagwachirek her. ³³God riita diita man heechinak yanan siiyega, rii waga diita yikadey boboyen saka waga otiwak.”

³⁴Ye riina awasen eeche wor: “Miiti awi sii miina kapasek boboyeka eeche yimowurek, mii kapasekeka tawa ma siir. Mii boy nona pokiiiken otiito?” Ye eeche wochi riin otii poyir.

GOD RIITI SPIRITEN HE MIYIKASAKECH

³⁵Jisas rii ma riina otii poyi majin rii meejir. Meejirek, rii yesha hechi wor: “Mii boy kapo Ma yikapwan hiki siitiichichu?” ³⁶Ma rii awasen eeche wor: “Harapa ma, diita ma rii kapo nama? Miita ana sawonak, anapa riina hiki siitiichikiita.” ³⁷Jisas rii eeche wor: “Mii riina her. Riina herek, miitaka apa maji bato.” ³⁸Ma rii meejichi eeche wor: “Harapa Ma, ada hiki siitiichichu.” Worek, rii yatii bogok putiichi God riiti hin yesokwatar.

³⁹Jisas rii eeche wor: “Ada diita nosapek yari man anasaken yar. Eena ma henyang biish tawey, yepa hekiita. Ma ye hechawey, yechi miy iipa kiitiikiita.” ⁴⁰Worek, Perisi ma kaw ye bana tarek, ye diita majin meejir. Worek, ye eeche wor: “No eecheba miy kiitiito?” ⁴¹Jisas rii eeche wor: “Kwoti miy kiitii tawey, kwo kapasek boboyekasakech. Wowak, kwo eeche wocho: ‘Noti miy hecho.’ Eena kwi kapasek boboy sii eecheba tawa.”

SIPSIP HEECHI TAWA INYI SHIYI TAWA MAJI

10 ¹“Ada kwona maji siikiinen bato. Ma por rii sipsip yechi inyi nuburejak iyarenan siiney, anadii nobok iyareney, rii eeta hiyiya tawa ma. ²Wowak, ma rii nuburejak iyare tawey, rii eeta sipsipen siitii kowu tawa ma. ³Nubureja tagwachichawa ma rii nuburejan diita man tagwachichu. Wowak, eeta sipsip ye riiti ayan meejito. Rii riiti sipsip siiken yechi hin uwato. Rii yenya yeechi geenyik ye ichu. ⁴Geenyik ye ichawak, rii mapo tawak, riiti sipsip ye riiti ayan meejichi sumowutu. ⁵Ye akar man sumowukasakech. Yaho. Ye heechi aka ichu. Ye anadii ma yechi ayan meejikasakech. Eena akii ichu.” ⁶Jisas rii diita shiyi tawa majin bari, ye eeta maji mun hehar meejikasakech.

JISAS RII SIPSIP YENYA SIITII KOWU TAWA MA KEPI

⁷Worek, Jisas rii riina eeche wor: “Eeta siiken, ada kwona wocho ada eeta sipsip yechi nubureja. ⁸Eyey ma ye mashi kwotak yari, ye eeta hiyiya tawa ma. Wowak, eeta sipsip ye yechi ayan meejikasakech. ⁹Ada eeta nubureja. Ma por rii adak yanak nuburejak iyareney, God riipa

riina awasen yakiita. Riipa iyaretanak, yasayatanak, iyeyatanak, aboboy atakiita.

¹⁰“Hiyiya tawa ma rii sipsipen hiyik yatanak, sowakwoken, kapasekeban otiiken eena yato. Ada yatawey, ma yecha hehar tanak, God riiti boboy kepi takiikiisiiken eena ada yar. ¹¹Ada sipsipen siitii kowu tawa ma rii sipsipen yenya hachiken eena sayareto. ¹²Ma ya yon otii tawey, rii sipsipen siitii kowu tawa ma siikenekasakech. Riiti sipsipekasakech. Kwashik tawa asa yaney, riipa hechi akii ikiita. Wonyak, kwashika tawa asa ya sipsip yenya kikirechishinak, yepa heechi akii iyeyakiita. ¹³Diita ma rii ya yoban otiitawak, sipsip yen hehar hekasakech.

¹⁴“Ada sipsipen siitii kowu tawa ma kepi. Ada eeji sipsipen hechawak, eeta sipsip ye way ana hecho. ¹⁵Ana Apoko riita hechawabaga, ada eeji sipsipen hikitu, yecha ana hikitu. Ada eeta sipsip yenya hachik otiito. ¹⁶Eeji akar sipsip kaw tawey, ye diita inyik takasakech. Anapa yenya yayabakiita. Yepa eeji ayan meejikiita. Wonyak, yepa podateba sipsipek siinak, siiti kowu tawa ma podareba siikiita.

¹⁷“Ada eeji sipsipen hachiken otiitawak, an komas saniyeechi kawka yakiita. Eena ana Apoko riita rukusiito. ¹⁸Ma por rii ana otiichinyak, hakasakech. Adaba saniga hikitu ada keena heechinak ma ye pi sowakwokiita. Ana otiichinyak ha hapaga boboyeka aneecha tawa. Diita maji eeji Apoko riita ada eecha otiiken har.”

¹⁹Ju ma ye diita majin meejirek, piikachi saniga saniga hikitar. ²⁰Nokwapa nokwapa ma eecha wochar, “Kapasek spirit riitaka eecha tawak, rii beyito. Boyewak kwota riiti maji meejito?” ²¹Wowak, ma kaw ye eecha wochar, “Dii spirit kapasek tawa ma riiti majikasakech. Boyega kapasek spiriteka tawey, rii miy dumu tawa man tagwachichu?”

JU MA YE JISAS RIINA WOSOWOYER

²²Noku sha atawa nedii pochik Jerusaem akamak niikiir yar nediiik sokwar. Nokusha atawa nedii siiti hi Derikeshan. ²³Jisas rii harapa lotu akak Solomon riiti aka cheyek chishitar. ²⁴Eeka tarek, Ju ma ye ya riina ya cheshenechi siitiir. Siitiirek, eecha woher, “Kapo yadii shasha miipa heechinak, noti inyakapa hikitawak no miina kowutu. Mii nona na geenyik ba. Mii kapo Kraist?”

²⁵Worek, Jisas rii yenya awasen eecha wor: “Ada kwona maji ba hamari, kwo eena hikikasakech. Eyey yon ada eeji Apoko riiti hik otiitawey, ii eeta eeji hin yesokwato. ²⁶Kwota eeji sipsipekasakech eena kwo ana hiki siitiichikasakech. ²⁷Eeji sipsip ye eeji ayan meejitawak, ye ana sumowutawak, ada yenya hecho. ²⁸Ada yenya eechaba eechaba takiitawa boboyen hanak, yepa saka hakiitawak. Yaho. Ma por sakapa eeji tapak tanan yakiitawak. ²⁹Eeji Apoko rii yenya ana har. Rii hapaga

bor tawak, eyey boboyen dagaar poyirek, ma por rii Apoko riiti tapak tanan yakasakech. ³⁰Adaka Apoko riitaka shi shichiba.”

³¹Worek, Ju ma ye papan yeechi riina raboken otiir. ³²Otiirek, Jisas rii yenya eeche wor: “Ada kwona Apokoriiti nokwapa nokwapa yo kepin mukuchir. Ada boy mey yon otiirin kwo ana papak raboken otiito?”

³³Ju ma ye awasen eeche wor: “Miita yo kepin otiirin, nota eena miina papa rabokasakech. Miita God riiti hin wosoboyeto. Miita sobo ma tawey mii eeche wocho ada eeta God!”

³⁴Jisas rii awasen eeche wor: “Kwoti jeyek tawa lok God rii eeche wocho: ‘Kwo godega eeche tawa.’ ³⁵No hikitu eeta keyi tawa maji siipa siiken eecheba eecheba siikiita. Wowak, God riiti majin har ma yenya God rii goden habatar. ³⁶Wowak, Apoko riita ana hisiichi heechirek, an diita nosapek yar. Eena ada eeche wocho, ‘Ada God riiti Yikapwa.’ Kwo boyewak eeche wocho, ‘Mii God riina wohega maji bato?’

³⁷“Ada eeji Apoko riiti yon otiinan siiyega, kwo eeji majin opoche hiki siitiichichanakech. ³⁸Wowak, ada riiti yon otiito. Kwota eeji majin hiki siitiichinyan yuyaney, ii na ada oti tawa yon hiki siitiichi. Kwo eeche otiiney, kwopa hehar hekiita: Apoko rii adaka tawak, an riitaka tawa.”

³⁹Worek, ye riina poko jiken otiitari, rii yenya taviiyichi heechi ir.

⁴⁰Worek, Jisas rii heechi i Jodan pa giireba yepak ir. Iri, Jon riita man uku yeechi tar eemek iyarechi eeke siir. ⁴¹Siirek, nokwapa nokwapa ma mima ye riitak yar. Yari, ye eeche wor: “Jon rii mirakel pochi otiikasakech. Wowak, eyey boboyen diita ma riina bari, eeta siiken.”

⁴²Worek, eeta em nokwapa nokwapa ma ye riina hiki siitiichichar.

LASARAS RIITA HAR NOMA

11 ¹Ma por haken otiitari, riiti hi Lasaras, Betani akamak tar ma. Betani eeta Maria Mata piiriiti akama. Maria sii Mata siiti kumwoy. ²Diita Maria sii mashi kwowa ya tawa ukun yeechi ye i Harapa Ma riiti masekiik gwtiichi kaw riiti yatiik bachir. Siiti medaya, Lasaras, rii haken otiitar. ³Eena mowey piir Jisas riina maji wochirek ir. Iri, eeche wor: “Harapa Ma, miiti rukusii tar apoma rii haken otiito.” ⁴Worek, Jisas rii meejichi eeche wor: “Eeta yikadey hak oti tawa boboy sii ma hakasakech. Eeta hak oti tawa boboy sii God riiti hin yesokwaken eena yar. God riiti Yikapwa riiti hin yesokwaken eena yar.”

⁵Jisas rii Mata siina, siiti kumwoy, Maria siina, Lasaras riitaka yenya rukusiitar. ⁶Jisas rii Lasaras riita haken otiitar majin meejichi rii yadii upurus riita tar eemek kawka tar. ⁷Worek, rii riiti disaipel yenya eeche wor: “Kwo napa heechi Judia nosapek i.”

⁸Worek, disaipel ye awasen eeche wor: “Tisa, mashi Ju ma ye miina papak raboken otiiri. Mii boy eeta eemek kawka iku?”

⁹Jisas rii eeche wor: “Kwo kapo eeche hikitu? Apa yadii podat 12 awa tawa. Ma yadiik chishi taney, rii saka sowakwoksakech. Rii diita

nosap yaman hechi eeka chishitu. ¹⁰Ma rii niyik chishitaney, riipa saka sowakwokiita. Haba riitaka eeche takasakech eena saka sowakwokiita.”

¹¹Jisas rii eeche wochi kawka eeche wor: “Noti nareboy Lasaras rii wato. Rii watawey, ada i riina chey yesokwa yichikiita.” ¹²Disaipel ye eeche wor: “Harapa Ma, riita wataney, riipa kepi siikiita.” ¹³Jisas rii hikir Lasaras rii eeta kiiriidiichir. ¹⁴Eena Jisas rii yenya geenyik kwodiiwor: “Lasaras rii ha hamar. ¹⁵An saka riitaka eeche tarek, kwoti hin ada hikitawak, eena ada kwoya hikitu. Kwopa henyak, kwopa hiki siitiichikiita. Eena ada kwoya hikitu. No hawa riitaka ik.” ¹⁶Tomas habatari, Didimas, rii eeche wor: “Na hawa i. Riitaka eeche habak!”

JISAS RII EETA YESOKWA YICHINAK, EECHABA EECHABA TAKIITAWA BOBOY

¹⁷Jisas rii i yarerek, rii i meejir, Lasaras rii tiiriimo supuk yadii dupura kapiira siir. ¹⁸Betani Jerusalemeka bana bana tar. Mail upurus tar. ¹⁹Piiriiti medaya harek, eena nokwapa nokwapa Ju ma ye ya Maria Mata piiriiti inyakan saboyeken eena yar. ²⁰Mata sii Jisas riita ya majin meejirek, sii riina nobok jawoken eena ir. Worek, Maria sii akak yichar.

²¹Mata sii jawochi riina eeche wor: “Harapa Ma, miita diika teyega siichi medaya rii waga saka hawak. ²²Apak ada hikitu miita God riina wohenya boboy riipa miina hakiita.”

²³Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Na medaya riina awasen yesokwakiita.” ²⁴Mata sii riina awasen eeche wor: “An hikitu riipa hamak tawa nedii eyey ma mima awasen saniyeechi yesokwana nedii rii sokwabakiita.” ²⁵Jisas rii awasen eeche wor: “Yeechi otii saniyeechi yesokwa tawa ma diita ada. Eechaba takiitawa boboy diita ada. Ma rii ana hiki siitiichichaney, riipa haney, rii eechaba eechaba takiita. ²⁶Ma rii tawak, ana hiki siitiichichaney, riipa hakasakech. Ni boy diina hiki siitiichichu?” ²⁷Sii awasen eeche wor: “Harapa Ma, ayo. Ada hiki siitiichichu mii eeta Kraist, God riiti Yikapwa. Mii God riita nona mashi wotarek, yakiitawa ma.”

JISAS RII KEYAR

²⁸Mata sii eeche worek, sii heechi awasen i siiti kumwoy siina veenyichi sawor. Sii siina eeche wor: “Rii nija yaken wohecho.” ²⁹Maria sii eena meejichi sokwa ameya ir. ³⁰Jisas rii akama saka iyare tarek. Rii Mata siita riina i her eemebak eeka tar. ³¹Sii sokwa irek, eeta akak tar ma ye Maria siina saboyetar ma ye siina hechi sokwa geenyik iyarer. Ye eeche hikir sii tiiriimo supuk yi keyataken ichu.

³²Maria sii Jisas riita tar eemek iyar riina hechi sii riiti yatii jemuk yatii bogok putiichi riina maji eeche wor: “Harapa Ma, miita diika ya teyega, eeji medaya rii waga saka waga harek.”

³³ Jisas rii her sii keyatarek, siitaka ir Ju ma ye keyabatarek, her. Worek, rii inyakapwa hikitarek bii nomuyatar. ³⁴ Nomuyatarek, rii eecha wor: “Kwo siitak seechuwa?” Ye riina eecha wor: “Harapa Ma, na ya her.”

³⁵ Worek, Jisas rii keyar. ³⁶ Eena Ju ma yecha eecha wor: “Na he. Rii riina harapa rukusiitar.” ³⁷ Worek, ma kaw ye eecha wor: “Diita ma rii kiitii tawa miyin tagwa tawa ma. Rii boy saka Lasaras riita hak otiirin neeki dagiirek siirek?”

JISAS RIITA LASARAS RIINA OTII SANIYAR

³⁸ Jisas rii kawka bii nomuyarek rii tiiriimok ir. Eeta tiiriimo supu papa hen kwotiir. Akar papa taken dasiipii paretar. ³⁹ Worek, Jisas rii eecha wor: “Kwota na tadii tawa papan tagwa.” Mata, har ma riiti mowey, sii eecha wor: “Harapa Ma rii hari, yadii dupura kapiira siir. Eena kwopa yato.” ⁴⁰ Jisas rii siina eecha wor: “Ada boy mashi ninya saka worek, nija hikisiitiichiyega ni waga God riiti boboy kepin hewa?” ⁴¹ Worek, ye papan tagwar.

Jisas rii neren mo hechi rii eecha wor: “Apoko ada woshi away mii meejuwa. ⁴² Ada hechi, eechaba eechaba nedii ada miina wohechawey mii meejito. Ada diita ma yecha ya siitii ye i taweyn eena ada eecha wocho. Ye henyak, yepa hiki siitiichikiita, miita ana heechirek yar.”

⁴³ Eecha wochi rii uwar: “Lasaras, na ya saya!” ⁴⁴ Worek, har ma rii sokwachi ya sayar. Ri yatii tapa siivatabik jichar. Misoma siivatabibak gamutar. Worek, Jisas rii eecha wor: “Rina na heemachinyak, sa sokwa i.”

JU HARAPA MA YE JISAS RIINA PI SOWAKWO MAJIN BAR

⁴⁵ Nokwapa nokwapa Maria siina heken yar Ju ma ye Jisas riita otiir boboyen heri, ye eena riina hiki siitiichir. ⁴⁶ Wowak, kaw ye heechi i Perisi ma yenya Jisas riita otiir boboyen sawo mukuchir.

⁴⁷ Worek, eena Ju opelen otiitar harapa ma ye, Perisi ma ye kaunsil ma yen woyayeechi yenya eecha wor: “Nopa kapo shecha otiikiita? Diita ma rii nokwapa mirakelen otiito! ⁴⁸ Nota riina heechinak, riita eechaba otiitaney, eyey ma mima yepa riitaban hiki siitiichikiita. Rom ma harapa ma ye yanak, ye noti harapa lotu akan noti akaman kapasek otiikiita.”

⁴⁹ Worek, yechaka tar ma por, riiti hi Kaiapas, rii opelen mapo otiitar harapa ma, rii eecha wor: “Kwo sobo hikitu. ⁵⁰ Kwo boy eecha hikitu ma por riitaba ma miman hachiney, eeta kepi. Eyey Ju ma ye ha hamaney, eeta kapasek.”

⁵¹ Riita bari, riiti inyakak saniga bakasakech. Yaho. Eeta sukwiya pochi rii opelen otii harapa ma tar. Eecha tarek, rii komas yak tawa boboyen eena wor. Eecha wor Jisas rii Ju ma yenya waga hachuwa. ⁵² Jisas rii waga Ju ma mima yechaban saka waga hachuwak. God riiti yikapwa

ye evey diita nosapek ta yey taweyn, yaya podabak yopo yichiken eena waga hawa.

⁵³Worek, eeta nedii Ju harapa ma ye Jisas riina sowakwo majin tasiir. ⁵⁴Eena Jisas rii Juda nosapek geenyik chishikasakech. Rii eeta eemen heechi me biish tar eemek ir. Eeta akama sii hi Epraim. Rii eeta akamak riiti disaipel yechaka eecha tar.

⁵⁵Ju ma yechi Pasova noku sha a nedii bana siir. Eena nokwapa nokwapa akaman heechi iri Jerusalem akamak ir. Maban uku yeetii tawa abon otiiken eena ir. ⁵⁶Worek, ye eena Jisas riina yesha heken otiir. Ye harapa lotu akak iyar yopo wuchi siitii maji batar. Ye eecha wor: “Kwo shecha hikitu? Riipa kapo saka noku sha a nedii yakiitawak?” ⁵⁷Opelen otii tar harapa ma yechaka Perisi yechaka yenya wo sawor: “Kwota ma por Jisas riina hechaney, ii napa ya nona wo.” Ye Jisas riina poko jiken gegiyatarek, eena wor.

MARIA SII KWOWA YATAR UKUN YEECHI JISAS RIITI YATIIK GWOTIIR

12 ¹Yadii 6 tarek, nokusha a nedii saka yatarek, Jisas rii Betani akamak iyarer. Eeta akama Lasaras riiti akama, Jisas riita tiiriimo supuk taren otii saniyeechi yesokwar ma, riiti akama. ²Yecha Jisas riina eeka aboboy otii ar. Mata siita aboboy gwotiiterek, Lasaras rii ma yechaka yichar. ³Worek, Maria sii yan najitar kwowa yatar uku kepin yeechi yaya Jisas riiti yatiik gwotiichi kaw siiti masebiyak bachir. Worek, eeta uku si kwowa eeta akamak sokwa punyir. ⁴Worek, Jisas rriiti disaipel ma por, ri hi, Judas Iskeriot, rii komas Jisas riina yabu pichar ma yenya mukuchir ma, rii eecha wor: ⁵“Boyewak no diita kwowa yatawa ukun saka 300 yak tokochi kiiriisiiposii tawa ma yenya hawak?” ⁶Rii saka eeta kiiriisiiposii tawa ma yenya hikichi eecha wor. Yaho. Rii hiyi bak tar ma. Rii yan heechitar bokisen siitii kowu tarek, hiyik yatar ma.

⁷Worek, Jisas rii yenya eecha wor: “Na heechi eeta mima siin. Sii eena neekitaney, i ana tiiriimok chikiita. ⁸Kiiriisiiposii tawa ma ye kwotaka eechaba takiita. Wowak, ada kwotaka eechaba takasakech.”

OPELEN OTIITAR HARAPA MA YE LASARAS RIINA PI SOWAKWO HAKEN HIKITAR

⁹Nokwapa nokwapa Ju ma mima ye meeji Jisas rii Betani akamak tar. Worek, ye eena eeka ichar. Ye ya Jisas riitaban hekasakech. Lasaras riina hebaken eena yatar. Mashi Jisas riita riina tiiriimok otii saniyeechi yesokwarek, eena hek yar. ¹⁰Eena opelen otiitar harapa ma ye Lasaras riina pi sowakwobaken hikitar. ¹¹Nokwapa nokwapa Ju ma ye Lasaras riina hechi opelen otiitar harapa ma yen yu yeechi heechi yari, Jisas riitaban hikisiitiichichar. Ye eena hikitar.

JISAS RII AKA TABO YIMAGA HE JERUSALEM IYARER

¹²Komas yadii pochi nediik nokwapa nokwapa ma mima ye noku sha aken yari, ye meejir Jisas riita Jerusalemek ya maji meejir. ¹³Worek, ye eena me tapan rrekiichi neeki i nobok jawor. Jawochi ye uwar:

“Hasana!

Diita ma rii God rii hik yatawey,
riiti hiban na yesokwa ta.

Rii eeta Isrel yechi aka tabo yima!”

¹⁴Worek, Jisas rii donki yesha he yeechi eeka yo yirek ir. Keyir maji eecha wor:

¹⁵“Saion akama kwo opoche akiitanakech.

Na he! Kwi aka tabo yima rii diita yato.

Rii donki magiirek yo yi yato.”

¹⁶Eeta nediik disaipel ye diita majin hikikasakech. Wowak, komas Jisas rii riiti hadabas boboy kepin yar nediik ye eeka hikir diita jek keyir majin. Ye hikibar eeta ma yecha riina otiir boboyen.

¹⁷Eeta nediik Jisas rii Lasaras riita harek tiiriimo supuk tarin uwa yesokwa yichiri ma mima ye eena hechi otiir boboyen ba ye itar. ¹⁸Eeta ma mima ye eeta mirakel otiirin meejiichi ye eena i riina nobok jawor. ¹⁹Worek, eena Perisi ye yechaba awasen awasen batar: “Na he! Nota keena kata boboyen otiiniga dagiir poyekasakech. Evey ma mima ye iri riitaban sumowutu!”

GRIK MA KAW YE JISAS RIINA HEKEN WOR

²⁰Ma mima ye Jerusalem akamak irek, Grik ma kaw ye God riiti hin yesokwataken ibabar. ²¹Irek, ye Pilip riitaka yar. Pilip ri akama Betsaida Galili nosapek tar ma. Riitaka yari, ye riina eecha wor: “Miinawa, nota Jisas riina heken gegiyato.” ²²Worek, Pilip rii i Endru riitaka Pilip riitaka piir eecha i Jisas riina wor. ²³Worek, Jisas rii awasen eecha wor: “Eeta nedii ya hamawa. Apa Ma Yikapwa rii hadabas boboy kepin yak otiito. ²⁴Ada kwona maji siikenen wocho: wit siikii nosapek sakachi sokwa siichi hanan siiney, riipa saniga takiita. Wowak, siita sakachi haney, iipa sii sokwachi harapa siiken wakiita. ²⁵Ma rii riiti mesek mayama rukusii tawey, riipa sii siiken siikiita. Wowak, ma rii riiti maban diita nosapek tanak yuyaney, iipa ri maban neekichi eechema eechema takiita. ²⁶Ma por riita eeji yon neekitaney, rii sapa ana sumowu ta. Eecha otiitaney, eeji yo otii wakasa ma riipa ya ada tawa akamabak adaka tabatakiita. Ma por rii eeji yon otiitaney, eeji Apoko riipa riiti hin howuk heechikiita.

EVEY MA YE SA MA YIKAPWA RIITI HIN YESOKWA TA

²⁷“Apa eeji bii negiirabotawak, an nubunubutu. Anapa shecha wokiita? Anapa kapo eecha wok, ‘Apoko, mii kapo adak yak otiawa

boboyen na yeechi rabo? Yaho. Anapa saka eeche wokiitawak. Eeta yikadey nomu yatawa boboyen kiyaken yar. ²⁸Apoko! Miita miiti hin ma yechi misomak otiisa kepi wey sii!” Worek, howuk ya sakar aya eeche wor: “Ada eeji hin otii harapa siir. Apa ada kawka otiiniga harapa mayaka siikiita.” ²⁹Ma mima ye bana bana siitiitarek, meejin ye eeche wor: “Nerek kurutu.” Kaw ye eeche wor: “Ejel por riita riina maji bato.”

³⁰Jisas rii awasen eeche wor: “Diita maji sokwari, sii an kiyatayekasakech. Yaho. Sii sokwari kwona kiyatayechiken eena sokwar. ³¹Apa diita nosapek tawa ma mima yenya anasaken otiit. Apa diita nosapek aka tabo yichawa man dagiir poyeken otiito. ³²Ana nosapek tawan yesokwanak, eeta nediik ada ma mima yenya yeechi yayakiita.” ³³Rii eeche wori riita hakiitawa majin eena wor.

³⁴Worek, eeta ma mima ye awasen eeche wor: “Noti lo nona eeche wocho: Kraist riipa eecheba eecheba takiita. Boyewak mii eeche wocho, ‘Ma Yikapwa riina yesokwakiita?’ Diita Ma Yikapwa rii na ma?”

³⁵Worek, Jisas rii yenya eeche wor: “Ameda siinak haba siipa kwotaka eeche takiita. Apa kwo habaka tawa. Eena kwota na habak chishi ta. Iipa niyiki ya kwona gamukiita. Ma niyikiyik chishitaney, rii i eemen hekasakech. ³⁶Kwo habak tawey, eena na hiki siitiichicha. Iipa kwo haba yikapwa siikiita.”

NOKWAPA NOKWAPA JU MA JISAS RIINA HIKI SIITIICHIKASAKECH

Jisas rii yenya diita maji bachi rii yechi misomak heechi i veenyir. ³⁷Yeherek, rii nokwapa nokwapa mirakelen yechi misomak otiiri, ye eena hiki siitiichikasakech. ³⁸Eena piirapet Aisaia riiti maji sii siiken sokwar. Rii eeche wor:

“Harapa Ma, nama kapo noti majin hiki siitiichir?
Naman kapo Harapa Ma riiti hapaga tawa boboyen mukuchir?”

³⁹Ye kiki siichi hiki siitiichikasakech. Eena Aisaia rii eeche wor:

“God rii yechi miyin otii dumur,
Worek, yi inyaka sii papaga siir.

⁴⁰Eena yechi miy hekasakech, marenoku hikikasakech.

Yechi inyaka wopu dareboyekasakech
eena ada yenya otii kepi siichikasakech.”

⁴¹Aisaia rii Jisas riiti hadabas boboyen hechi eena eeche wor.

⁴²Worek, nokwapa nokwapa Ju yechi harapa ma ye Jisas riina hiki siitiichir. Worek, ye Perisi ma yenya akiitarek, eena ye hiki siitiichichari geenyik kwodii wokusakech. Ye eeche hikir: “Iipa ye nona lotu akak

nonapa otii poyekiita.” ⁴³Ye God riiti yenya yechi hin yesokwanan yuyatar. Ye ma yecha yechi hin yesokwataken eena gegiyatar.

JISAS RIITI MAJI SIIPA EYEW MA YENYA ANASAKIITA

⁴⁴Jisas rii harapa uwachi eecha wor: “Ma ye ana hiki siitiichichaney, ii kwo saka adaban hiki siitiichichawak, rii ana heechirek yar Apoko riina hiki siitiichibato. ⁴⁵Eeta ma ye ana hechawey, ye ana heechirek yar P Apoko riina hebato. ⁴⁶Ada diita nosapek yari, habaga eecha yar. Eyew ma ye ana hiki siitiichinyak yepa niyik takasakech. ⁴⁷Eeta ma ye eeji maji meejiichi nasowoy taney, ada yenya anasakasakech. Ada saka anasak yarek. Ada ma mima yenya yesokwa yichiken eena yar. ⁴⁸Eeta ma rii ana wosowoyeney, eeji majin yanan siiney, riina anasakiita. Ada sawotar maji sii hamak tawa nediik riina anasakiita.” ⁴⁹Ada batawa maji saka eeji inyakak hikichi batawak. Yaho. Ana heechirek yar Apoko rii ada sawoken wochirek yar majin ana har. ⁵⁰Wowak, apa ada hecho riiti maji sii man eechema eechema takiiitawa boboyen hato. Eena eyew majin ada batawey, eeji Apoko riita har majiga ada eechema bato.”

JISAS RII RIITI DISAIPEL YECHI YATIIN UKU YEETIICHIR

13 ¹Mashi yadii podat Pasova nokusha a nedii tarek, Jisas rii hikitar rii diita nosapen heechi Apoko riitak awasen ikiita. Jisas rii diita nosapek tawa ma mima riitin rii rukusiitari, i i eeta riitaka hamak tawa nediik rii rukusiibatar.

²Hogo nediik ye atar. Gaba rii hiki hamar: Judas Iskeriot, Saimon riiti yikapwa, rii Jisas riina ye i yabu pi ma yechi tapak howur har. ³Jisas rii her eeta Apoko rii eyew hapaga boboy Jisas riina ha hamar. Rii her rii God riita heechirek, yari riipa awasen riitak ikiita. ⁴Eena Jisas rii aboboy heechi sokwa riiti saket kwoyaveechi siivatabin yeechi giiriir. ⁵Giiriichi, rii ukun yeechi heebiyaken gwotiipakachi riiti disaipel yeechi yatiin yeetiichi riita nedii poko giiretar siivatabin yeechi yechi yatiin bachir. ⁶Eecha otiirek, rii Saimon Pita riitak yar. Yarek, Pita rii eechema wor: “Harapa Ma, mii boy eeji yatiin yeetiibaken yato?”

⁷Worek, Jisas rii awasen eechema wor: “Ada otii tawa boboy mii hekasakech. Komasi miipa hekiita.”

⁸Pita rii eechema wor: “Miipa yatii eejin sakapa yeetiichi tawak. Eeta sii siiken!” Worek, Jisas rii awasen eechema wor: “Ada miina yeechinan siiney, eeji eyew boboyen mii yakasakech.” ⁹Worek, Saimon Pita rii awasen wor: “Harapa Ma mii eeji yatiiban yeechikasakech. Tapa masek napa yeechiba!”

¹⁰Jisas rii awasen eechema wor: “Ma rii riiti eyew maban uku yeetii hamaney, rii kawka riiti maban uku yeetiikasakech. Yatiiban yeetiiney, siipa eeta apama hekiita. Kwo eeta apama hecho. Wowak, podareba rii

apama hekasakech.” ¹¹ Jisas rii her eeta ma riipa riina yabu pi man yaya mukuchikiita. Eena rii eecha wor: “Kwo eyey apama hekasakech.”

¹² Worek, Jisas rii yechi yatiin uku yeechi hamarek, rii riiti saketen ruwuchi kawka yir. Rii yen eecha wor: “Kwo kapo ada kwona otiwa boboyen hikitu? ¹³ Kwota ana Tisa, Harapa Ma habato. Eeta kepi kwota eecha wochawey, ada eechaba tawa. ¹⁴ Ada Harapa. Ada Tisa. Tawak, ada kwoti yatiin yeechiwa. Wowak, kwo na eechaba kwoti yak kumwoy, yechi yatiin yeechiba ta. ¹⁵ Otii tawa abo kepin ada kwona mukuchuwa. Ada kwona otiichirega kwo napa eechaba otii ta. ¹⁶ Ada kwona maji siikenen bato: Yo otii tawa wakasa ma rii riiti harapa man ichawa ma rii riiti yon wochitawak ichawa ma riin dagiir poyekasakech. ¹⁷ Apa kwo diita majin hecho. Wowak, kwo i otiiney, kwo kwoya hikitakiita.

¹⁸ “Ada kwona eyey wokusakech. Ada hisiir ma yenya ada hikitu. Wowak, mashi keyir maji sii diita siiken sokwato. Sii eecha wor:

‘Ma rii eeji geyen atari, ii rii riiti yatiin yesokwachi ana piken otiir.’

¹⁹ Ada apa kwona komas sokwakiitawa majin wocho. Komasa ada wochawa sokwanak, kwopa hiki siitiichikiita ada diita Ma siiken. ²⁰ Ada kwona maji siiken wocho: Eeta ma rii ada heechinak ikiitawa ma riin yeechi hehar taney, rii ana yeechi eechaba heharetakiita. Eeta ma rii ana yaney, riipa ana heechirek yar Apoko riina yabakiita.”

JUDAS RII JISAS RIINA YEECHI YABU PI MA YECHI TAPAK HOWU HAKIITA

²¹ Jisas rii eecha worek, riita harapa inyakapwa hikichi rii eecha wor: “Ada kwona siiken wocho: Ma por rii kwoti nediik tawey, riipa ana yabu pi ma yechi tapak howu hakiita.” ²² Rii eecha worek, riiti disaipel ye miyibak mey maka her. Ye hikikasakech. Ye eecha hikir kapo naman wocho. ²³ Disaipel poren Jisas rii he hechitari, rii Jisas riitaka bana bana tar. ²⁴ Worek, Saimon Pita rii riin ri masekiik yeyadiichi eecha wor: “Riina na woher? Rii kapo naman wocho?” ²⁵ Worek, disaipel rii Jisas riitak i bana bana maji woher: “Harapa Ma, ii mii naman wocho?” ²⁶ Worek, Jisas rii awasen maji wor: “Ada gey kawen poyekuk heechi eeta ma riina hak.” Worek, Jisas rii gey kawen yeechi poyekuk woyichi Judas, Saimon Iskeriot riiti yikapwa, riina har.

²⁷ Worek, Judas rii diita aboboyen yarek, Gaba rii riiti sugu wopuk iyarer. Worek, Jisas rii riina eecha wor: “Miita otiiken otiina boboy na ameya otii!” ²⁸ Ma ye Jisas riitaka tiikiirek yichari ye Jisas riita bar maji meejikasakech. ²⁹ Judas rii ya mani woyi tar kwowun heharer. Eena disaipel ye kaw eecha hikir Jisas rii wochirek, Judas rii aboboy tokoken ir. Kaw eecha hikir rii wochirek, kiiriisiiposii ma kawen boboy kiyatayeken ir. ³⁰ Judas rii gey kawen yeechi rii sokwa geenyik iyarer. Eeta niy nedii.

AKAR LO MAJI

³¹Judas rii geenyik iyarerek, Jisas rii eecha wor: “Apa Ma Yikapwa riiti hadabas boboy sii geenyik sokwakiita. ³²God riita riiti hadabas boboyen Jisas Kraist riitaka mukuchinyey, God riitaba Ma Yikapwa riiti hadabas boboyen geenyik kwodii wo ameya mukuchikiita. ³³Eeji yikapwa an sakapa kwotaka harapa takiitawak. Wonyak, kwopa ana komas yeshakiita. Ada Ju ma yenya kwodii worega ada kwona eechaba kwodii wocho: Ada inya eem kwo yabakasakech. ³⁴Ada kwona akar lon hato. Kwota na yaka kumwoy yenya awasen awasen rukusii ta. ³⁵Kwota anadii man rukusiitawey, eyey ma yecha eena henyak, hikikiita two eeta eeji disaipel.”

JISAS RII EECHA WOR PITA RIITA ANA MAGIIRECHIKIITA

³⁶Pita rii eecha wor: “Harapa Ma, mii siitak ichu?” Jisas rii awasen eecha wor: “Ada apak ichawa eemen mii ana sumowukasakech. Wowak, komas mii ana sumowukiita.” ³⁷Pita rii awasen eecha wor: “Harapa Ma, boyewak apa adapa miina saka sumowukiitawak? Ada miina sayarechichu. Ada miina hachikiita.”

³⁸Jisas rii awasen eecha wor: “Mii boy sayarechichawey mii ana hachikiita? Ada miina siiken wocho: Apochok wonyan biish tana nedii miipa eeji hin piiriichar nedii veenyekiita.”

APOKO RIITAK ICHAWA NOBO EETA JISAS

14 ¹“Kwoti inyaka opoche i hiki ya hikitanakech. Kwo God riina hiki siitiichichawey, ana na eechaba hiki siitiichicha. ²Eeji Apoko riiti aka wo nokwapa nokwapa tawa. Eecha tanan siiyega, ada mashi waga kwona wowa. Ada ichawey, kwoti eemen sayarechiken ichu. ³Ada kwoti akaman hamanak, ada kawka ya kwona yeechi ye i adaka eecha takiita. Eena ada tawa akama kwopa eechaba ya adaka tabatakiita. ⁴Ada ichawa akama nobo kwo hecho.”

⁵Tomas rii eecha wor: “Harapa Ma, mii siitak ichu? Eeta nobon no hekasakech. Boyega no eeta nobon hekiita?”

⁶Jisas rii yenya eecha wor: “Ada eeta nobo. Ada omutiik boboy mu. Ada eechaba eechaba takiitawa boboy mu. Ma por Apoko riitak saniga i nobokasakech. Yahoo. Diita adaba. ⁷Kwota ana hechayega, ii kwo waga eeji Apoko riina hebawa. Apa kwota riina hikichi her.”

⁸Pilip rii eecha wor: “Harapa Ma, miita na nona Apoko riina mukuchi. Wonyak, nopa eeka kiki siikiita.”

⁹Jisas rii riina eecha wor: “Pilip ada kwotaka mashi harapa nedii tarek, mii boy ana saka hecharek? Ma ana henyey, rii eeta Apoko riina hebato. Boyewak mii eecha wocho, ‘Apokoriina na nona mukuchi?’

¹⁰Kapo mii ana hiki siitiichikasakech ada Apoko riitaka eecha tawak, riita adaka eecha tawa. Ada kwona batawa maji ansaka eeji inyakak hikichi batawak. Apoko rii adaka tawak, rii riiti yon otiichichu. ¹¹Kwota na diita majin hiki siitiichicha Apoko rii adaka tawak, an riitaka tawa. Kwo ana hikin an siiney, ii napa ada oti tawa yon hechi napa ana hiki siitiichi.

¹²“Ada maji siikenen bato: ma rii ana hiki siitiichinyey, eyey ada oti tawa yikadey yon riipa otiibatakiita. Komas riipa otiina yo siipa harapa mayaka siinak, ada oti tawa yon dagaar poyekiita. Ada Apoko riitak ikiita. Eena eecha otiitakiita. ¹³Eyey boboyen kwota eeji hik wohenyey, ii anapa otiichikiita. Eecha otiinak, Apoko riiti hadabas boboy siipa Yikapwa riiti hik geenyek kwodii wo mukuchikiita. ¹⁴Kwota eeji hik boy boboyen ana wohenyey anapa otiichikiita.

JISAS RII WORI HOLI SPIRITEN HEECHINAK YAKEN EENA WOR

¹⁵“Kwota ana rukusiitaney, iipa kwo eeji lon sumowubatakiita. ¹⁶Anapa eeji Apoko riina wohenyak, riipa kwona anadii kiyatay tawa boboy pochin kwona habakiita. Hanak, riipa kwotaka eechaba eechaba takiita. Dii eeta omutiik Spirit. ¹⁷Diita nosapek tawa ma mima ye kiki siichi yakasakech. Ye riina hekasakech, hikikasakech. Wowak, kwo riina hecho. Rii kwotaka tawa. Kwoti inyaka woka tawa.

¹⁸“Anapa saka kwona heechikiitawak. Anapa kwotak yakiita. ¹⁹Ameda siinak, diita nosapek tawa ma mima yepa saka an kawka hekiitawak. Wowey, kwopa ana hekiita. Ada eechaba eechaba tawaga kwopa eechaba takiita. ²⁰Eeta komas nedii ad eeji Apoko riitaka eecha tawey, kwo hekiita. Kwo eecha hekiita kwo adaka tawak, ada kwotaka eecha tawa. ²¹Ma riieji lon yeechi sumowutaney, eeta ma rii ana rukusiito. Rukusiitawey, iipa eeji Apoko riipa riina rukusiibatakiita. Wowak, anapa eechaba riina rukusiibatakiita. Wowak, ada geenyek ya sayanak, riipa an hehar hekiita.”

²²Anadii Judas (Iskeriot, yaho) rii Jisas riina woher: “Harapa Ma, boyewak mii notaban geenyek mukuchichawak, diita nosapek tawa ma mima yensakapa mukuchibakiitawak?” ²³Jisas rii awasen eecha wor: “Ma rii ana rukusiitaney, riipa eeji majin sumowutakiita. Wonyak, eeji Apoko riipa eeta ma riina rukusiitakiita. Wonyak, sipa riitaka yanak, eechaba eechaba riitaka takiita. ²⁴Eeta ma rii ana rukusiinan biish tawey, riita eeji majin sumowukasakech. Diita majin kwota meeji tari, ii eeji majikasakech. Ana hechirek yar Apoko riiti maji.

²⁵“Ada kwotaka eecha tarek, diita boboyen ada kwona sawotar. ²⁶Eeta kiyatay tawa nareboyen, eeta Holi Spiriten, eeji hik eeta Apoko riipa heechinak yakiita. Eeta Holi Spirit riipa yanak, riipa kwona eyey boboyen pokiitanak, ada kwona mashi sawor eyey majin riipa yaya kwoti masekiibak heechikiita.

27“Ada heechi ik otiinak, eshar kwoya ta boboyen kwotana heechi ikiita. Eeji eshar kwoyaba ta boboyen kwona heechi ikiita. Diita nosapek tawa ma mima yecha eshar kwoya tawa boboyen kwona hatawaga an eeche hakasakech. Opoche kwi inyaka negarabochi akiitanakech. 28Ada kwona heechi ichi awasen kawka kwotak yakiita ii kwo meejir. Kwota ana rukusiiteyega, ada eeji Apoko iken otiitawey, kwo waga eena meejichi kwoya hikitu. Apoko rii eeta harapa. An dagiir poyetu. 29Dii saka yatawak, ada kwona wocho. Ii yanak, napa kwo eena hiki siitiichi. 30“Anapa kwotaka nokwapa maji kawka bakasakech. Diita nosapen aka tabo yichawa ma rii yato. Riiti hapaga tawa boboy sii ya ana siitii kowukasakech. 31Wowak, diita nosapek tawa ma ye sa hiki ada Apokon rukusiito. Eena Apoko riita ana batawa eyey majin ada eena otiito. Na sokwanak, hawa ik.”

JISAS RII EECHA WOCHO: “ADAKA NA EECHA CHISHI TA”

15 1“Ada eeta me nawaba. Eeji Apoko rii nowo yo oti tawa ma. 2Eeji me tapa omu wanan siiney, ii Apoko rii tiimii raboto. Eyey, me tapa omu watawey, Apoko rii eena hechi tiimii poy tawak rii hehar tawak, omu hehar wato. 3Ada kwona sawotar maji sii eeta kwona tiimii poy hamar. 4Kwota na adabaka eeche ta. Tanak, kwotaka eeche takiita. Me tapa nawabak tanan siiney, iipa boyega siik watakiita? Eechaba tawa kwota adaka tanan siiney, kwo omu wakasakech.

5“Ada eeta me nawaba kwo eeta me tapa. Eeta ma ye adaka tanak, an yechaka taney, yepa harapa siiken watakiita. Kwota ana heechi inyey, kwopa omu wakasakech. 6Ma por rii adaka tanan siiney, riin me tapaga tiimiichi rabonak, riipa reekiisiikiita. Wonyak, eeta me tapa yen ye i yopo yichi hik tukutu.

7“Kwota adaka eeche taney, eeji maji sii kwotaka eeche taney, kwo yaken hikina eyey boboyen wohenyey, iipa kwo yakiita. 8Wowak, kwo siik harapa watanak, kwo eeji disaipel siinak, eeta nobok eeji Apoko ri hi eetapa harapa siikiita. 9Apoko rii ana rukusii tawaga, ada kwona eechaba rukusiito. Eena na ada rukusii tawa boboyek na ta. 10Kwota eeji lon hehar sumowu taney, ii kwopa eeji rukusii tawa boboyek eeka siikiita. Ada eeji Apoko riiti majin sumowu tari, ada riiti rukusii tawa boboyek eeka tawaga, kwopa eeji rukusii tawaboboyek eechaba siikiita. 11Diita majin ada kwona ba hamar. Eena ada kwoya hiki tawa boboysa kwoti sugu wopuk ta. Tanak, kwoti sugu wopuk takiikiisiichi tanak, na kwoya hiki ta.

12“Dii eeta eeji lo eeche tawa: Ada kwona rukiisii tawaga kwo na eechaba kwoti yaka kumwoyenrukusiiba ta. 13Ma por rii riiti nareboyen kiyatayeken maban mayama heechiney, akar rukusii tawa boboy sii diina dagiir poyechi kepi siikasakech. 14Kwota eeji majin eeche sumowu taney, kwo eeta eeji apoma tawa.

¹⁵“Yo otii wakasa ma ye yechi harapa ma riita otii tawa boboyen hekasakech. Eena ada kwona yo otii wakasa ma habakasakech. Yaho. Eyey majin ada eeji Apoko riitak yarin, ada kwona sawo hamar. Eena ada kwona nareboy wocho.

¹⁶“Kwota ana hisiikasakech. Yaho. Ada kwona hisiir. Kwota inyak harapa siiken waken eena hisiir. Eecha otiiri, siik eechaba eechaba takiita. Eecha otiiri, kwota eeji hik Apoko riina yaken otiina boboyen wohenyey, ii riipa hakiita. ¹⁷Dii eeta eeji lo maji: anadii man na rukusii ta.

NOSAPEK TAWA MA YEPA DISAIPEL YENYA OW ANA PIKIITA

¹⁸“Diita nosapek tawa ma yecha kwona yuyataney, kwo na hiki mapo ye ana yuyeechi ow ana pir. ¹⁹Kwota diita nosapek tawa ma taney, diita nosapek tawa ma yepa kwona rukusiitakiita. Wowak, kwo diita nosapek tarin, ada kwona hisiirek, kwo diita nosapek yechikasakech. Eena diita nosapek tawa ma ye yuyato. ²⁰Ada kwona bar majin opoche abosuchitanakech. Na hiki ta, yo otii wakasa ma ye yechi harapa man dagiir poyekasakech. Yecha ana kikir poyeri, yepa kwona eechaba kikir poyekiita. Ye eeji majin sumowuyega, ii ye waga kwoti majin sumowubawa. ²¹Wowey, ye ana heechirek yar Apoko riina hekasakech. Eena kwo eeji yo otii ma taweyn yepa kapasek otiikiita.

²²“Ada ya yenya maji banan siiyega, ye waga kapasek boboy takasakech. Wowey, apa ye kapasek boboy veenyi nobokasakech. ²³Nokwapa nokwapa yon anadii ma ye eeji Apoko riina yuyabato. ²⁴Nokwapa nokwapa yon anadii ma ye eena otiikasakech. Ada ya yechi nediik eeka otii mukuchir. Ada eeta yon yechi nediik ya otiinan siiyega ye waga kapasek boboykasakech. Wowey, apa ye he hamarek, eena ye ana eeji Apoko riitaka sinya yuyato. ²⁵Wowak, yechi lo maji sii eecha wocho: ‘Yecha ana biish sobo yuyato.’

²⁶“Komas kwona kiyatayek tawa ma, Spirit siiken, rii Apoko riitaka taweyn, ada i heechinak, rii ya ana maji kwona batakiita. ²⁷Kwo na eechaba sawoba ta. Mashi kwo adaka tarek, ada tasiir yo sii i i diita apa nedii. Eena na sawo ye i ta.

16 ¹“Kwota ana hiki siitiichichawa boboyen abosuchinakech eena ada kwona diita majin wocho. ²Komas ye kwona otu akak otii poyechinyak geenyik ya sayakiita. Komas nedii yanak, kwona pi sowakwo hamakiita. Wonyak, eecha hiki takiita ye God ri yon kiyatay tawa ma. ³Wowey, ye Apoko riina saka hechawak, ana saka heb akiitawak eena eecha otiikiita. ⁴Wowey, ada kwona diita boboyen ba hamar. Komas diita boboy sokwanak, kwo napa ada mashi sawo tarin hiki ta.”

HOLI SPIRIT RIITI YO

⁵“Mashi ada kwotaka eecha tarek, ada eena kwona sawokasakech. ⁶Wowak, apa ada ana heechirek yar Apoko riitak ichu. Wowak, kwoti

nediik tawa ma por rii ada i eemen ana wohekasakech. ⁷Yaho. Ada diita majin kwona batawey, kwi bii kapo nomoyato. Ada kwona maji siikenen wocho. Ada heechi inyey, eeta boboy sii kwona kiyatay boboy. Ada inyan siiney kwona kiyatay boboy rii yakasakech. Wowak, ada heechi inyey, anapa riina wochinak, ya kwona kiyatayi takiita. ⁸Komas riita ya otiichinyak, diita nosapek tawa ma yepa kapasek boboy siiti mun hekiita. Yepa nagwa nagwa kepi oti tawa boboy siiti mun hebakiita. Yepa anasa tawa boboy siiti mun hebakiita. ⁹Yecha ana hiki siitiichinyan biish tawey, ii eeta ye kapasek boboyeka eeche tawa. ¹⁰Ada eeta Apoko riitak awasen inyak, kwo kawka ana saka hekiitawak, ii yepa nagwa nagwa oti tawa boboy siiti mun hekiita. ¹¹Diita nosapek aka tabo yichawa ma riin anaseechi oti poyerek, eena yepa anasatawa boboyen hekiita.

¹²“Ada nokwapa nokwapa majin kwona wok, wonyey, kwopa kapo saka hehar eyey meeji hamakiitawak. ¹³Komas omutiik tawa Spirit riipa ya kwona siiken tawa boboyen mukuchitakiita. Yanak, riipa saka riiti inyakak saniga otiitakiitawak. Yaho. Riita meeji majin iiban sawotakiita. Riipa kwona komas yak tawa boboyen eena sawotakiita. ¹⁴Riipa eeji majiba yeechi kwona sawotakiita. Eecha otiitanak, riipa eeka eeji hin yesokwatakiita. ¹⁵Eyey Apoko riiti boboy eeta eejyiba. Eena ada eeche wocho eeta Spirit rii eeji maji yeechi kwona sawotakiita.

KWO MAPO NOMUYATAWA BOBOYEN ABOSUCHI KWOYA HIKITAKIITA

¹⁶“Ameda nedii siinak, kwopa an sak kawka hekiitawak. Komas ameda nedii siichi kwopa ana kawka hekiita.” ¹⁷Riiti disaipel kaw ye eeche batar: “Ti boy maji mun rii nona wocho? Rii eeche wochi, ‘Ameda nedii siinak, kwopa an saka kawka hekiitawak. Komas nedii siichi kwopa ana kawka hekiita! Rii kawka eeche wocho, ‘An Apoko riitak iku!” ¹⁸Ye eeche woher, “Diita ameda nedii riita wowey, rii boyen wowa? No riita bawa maji mun meejikasakech!”

¹⁹Jisas rii hikir yecha woheken otiir majin. Eena rii yenya eeche wor: “Kwoboy ada kwona bar maji mun eena wopoy paka hecho? Ada kowna wowa: ‘Ameda nedii siinak, kwopa an hekasakech. Komas ameda siinak, kwopa na kawka hekiita.’ ²⁰Ada kwona maji siikenen wocho: Kwopa keya keyaniga inyakapwa hkitakiita. Wonyak, diita nosapek tawa ma mima yepa kwoya hiki ye itanak, kwoti bii apa nomuyatakiita. Wonyak, bii nomuyatawa boboy siipa dareboyenak, kwopa kwoyawoy hikitakiita. ²¹Mima yikapwan yimowuk otiwa nedii sii yawak, sii inyakapwa hikitu. Sii hecho kapa meeji tawa nedii sii yato. Eena inyakapwa hikitu. Wowak, yikapwan yimowu hamanak, sii kapa meejitar boboyen abosuchitakiita. Yikapwa yimowu hamarek diita nosapek tawak eena sii abosuchi kwoya hikitu. ²²Kwo eecheba tawa. Apa kwi bii nomuyato. Wowak, anapa way kwon kawka henyak kwopa kwoya woy hikitakiita. Kwoti kwoya hiki tawa boboyen nasowoyekasakech.

²³“Eeta nedii yanak, kwopa ana boy boboyen wohekasakech. Ada kwona maji siikenen bato: Kwo Apoko riita kwona boboyen haken wohenyey, riipa eeji hik kwona hakiita. ²⁴Mashi kwo eeji hik boboyen yaken wohekasakech. Apa na wo hecha. Wonyak, kwopa yatakiita. Eena kwi sugu wopu kwoya woy hikitu.”

JISAS RII DIITA NOSAPEK OTII TAWA ABON RII DAGIIR POY HAMAR

²⁵“Ada kwona diita boboy wochari, ada shi tawa majik wochar. Ada komas kwona shiyi tawa majik bakasakech. Eeta nediiik ada kwona geenyik Apoko riina kwodii wo mukuchikiita. ²⁶⁻²⁷Eeta nediiik kwopa eeji hik God riina maji batakiita. Ada eecha bakasakech ‘Ada Apoko riina kwona kiyatayeken wohekasakech.’ Yaho. Apoko riita kwona rukusiito. Kwo ana rukusiitawey, kwo ana God riita heechirek, yarek eena hiki siitiichichawak, eena God riita kwona rukusiito. ²⁸Mashi ada Apokoka taren heechi diita nosapek yar. Apa ada diita nosapen heechi Apokok ichu.”

²⁹Worek, riiti disaipel ye meejiichi eecha wor: “Apa mii geenyik kwodii wocho. Mii shiyi majik bakasakech. ³⁰Apa no hecho namey ma miina awasen wohekasakech. Mii eyey boboyen hecho. Eena nota miina hiki siitiichichu. Mii God riitaka eecha taren yar.”

³¹Jisas rii awasen eecha wor: “Apa kwo boy hiki siitiichichu? ³²Eeta nedii yato. Ayo, eeta apa yawa. Yepa kwona kikirichinyak, kwopa heechi kwoti akamak saniga saniga i ye yanak, adaba saniga diika takiita. Wowak, ada saniga takasakech. Apoko rii adaka eecha tawa. ³³Ada hikitu kwoti inyaka sa adaka tanak kwo na kwoya hiki ta. Eena ada diita majin kwona wocho. Kwo diita nosapek tawey, nomuyato. Wowak, kwoti inyaka sa hapaga siichi ta. Ada diita nosapek tawa boboyen dagiir poy hamar.”

JISAS RII DISAIPEL YENYA KIYATAYEKEN EENA GOD RIINA MAJI BATAR

17 ¹Jisas rii diita majin ba hamarek, rii neren now hechi eecha wor: “Apoko, diita nedii sii yawa. Mii napa miiti Yikapwa riiti hinna yesokwa ta. ²Wonyak, Yikapwa riipa miiti hin yesokwaba takiita. Miita Jisas Kraist riina eyey man siitii kowu hapaga boboyen hakiita. ³Eechaba eechaba tak tawa boboy diitata: ma ye sa he mii, omutiik tawa God, Jisas Kraist, miita heechirek yar Yikapwa, riina sa heba ta.

⁴“Ada miiti hadabas boboyen yaya nosapek tawa man mukuchir. Ada miita ana har yo oti hamar. ⁵Apoko! Apa miitaka tawa hadabas boboyen na ana ha. Mashi adaka eecha tar boboyen nosap sokwanan biish tar nediiik tar boboyen eena na ana ha.

⁶“Diita nosapek tawa ma kawen miita ana hari, yena ada miina mukuchi hamar. Yecha miiti tawa. Tawak, yena miita ana har. Yecha

miiti majin mayishichi sumowutar. ⁷Apa yecha hecho eyey miita ana har boboyen, miita ana har. ⁸Miita ana har majin ada yenya har. Worek, yecha yar. Yecha hecho ada miitaka taren heechi yar. Yecha hiki siitiichichu miita ana heechirek, an yar.

⁹“Miita yenya kiyatayeken ada miina maji bato. Ada diita nosapek tawa ma yenya maji bachikasakech. Yahoo. Miita ana har ma yechaban ada bachichu. Eeta miitiyiba eena ada bachichu. ¹⁰Eeji boboy eyey eeta miitiyiba. Miiti eyey boboy eeta eejiyiba. Wowak ye eeji hin yesokwato.

¹¹“Ada heechi kawka miitak yak otiito. Ada diita nosapek takasakech. Yechaba diika takiita. Holi Apoko yenya na hehar siitii kowu ta. Yepa miiti hik eeka sapa ta. Miita ana har hibak sapa ta. Wonyak, ye sapa podatebakta. Shicha podatebak tawaga, sapa eecha ta. ¹²Ada yechada tar nedii an yenya hehar ta. Ye miiti hik tarek, ye kepi tar. Eeta hi miita ana har hi. Ada yenya hehar otiiterek, por kapasek siikasakech. Ma podar riitaba wurubu yarebo tawa. Mashi keyir maji sii eecha wor riipa wurubu yarebokiita. Mashi heyir maji sii sokwa siiken taken eena rii eecha tar. ¹³Apa ada miitak yato. Yechi sugu wopu sa takiikiisiinak kwoya woy hiki ta eena diita nosapek kwona wocho.

¹⁴“Ada miiti maji yenya ha hamar. Ada diita nosap ma yechikasakech. Yecha eechab diita nosap yechikasakech. Eena diita nosap ma ye yenya yuyato. ¹⁵Miita yenya diita nosap tawan yeechi ye iken ada eena miina wohekasakech. Yahoo. Ada miina wohechawey, miita yenya hehar tanak, Gaba rii yenya yeechi wadey siikasakech. ¹⁶Ada diita nosapeksaskech. Ye eechaba diita nosapekasakech. ¹⁷Miiti maji eeta maji siiken. Miita eeta majik na yenya otiichinyak, ye sa holi ma kepiga sii. ¹⁸Miita ana heechirek, diita nosapek yarega ada yenya eechaba heechirek, diita nosapek ir. ¹⁹Yecha kepi siiken eena eeji maban miina hato. Ada gegiyato yecha sokwaniga miiti ma siiken eena ada miina hato.

²⁰“Ada miina maji batawey, yechabansaniga bachikasakech. Yahoo. Batawey, eeta ma yecha yechi majin meejiichi ana hiki siitiichikeneena bato. ²¹Yecha podarebak hiki takeneena ada miina wohecho. Apoko, miita adaka tawak, ada miitaka tawaga yecha eecha takeneena ada wohecho. ²²Eeta hadabas boboyen miita ana hari, ada yenya ha hamar. Miita sicha podebak tawaga yecha sa eechaba podatebak ta. ²³Miita adaka tawak, ada yechaka tawak, yepa sokwa podatebak siikiita. Eecha otiitaney, diita nosap tawa ma yepa eecha hikiita miita ana heechirek yar. Yecha keena eecha hikikiita miita ana rukusiitawaga, miita yenya eechaba rukusiibato.

²⁴“Apoko, ada hikitu miita ana har ma yecha ada tawa eemebak taken an hikitu. Eecha tanak, miita ana har boboyen, hadabas boboyen, ye sapa heba ta. Diita nosap saka otii tar nediik miita ana rukusiitar boboyen har. ²⁵Yo omutiikeban otii tawa Apoko, diita nosapek tawa ma ye miina

saka hechawak. Wowak, ada miina hecho. Diita nosapek tawa ma ye miina saka hechawak. Wowak, ada miina hecho. Diita ma ye eecha hecho miita ana heechirek, an diika yar. ²⁶Ada miiti hin yenya geenyik kwodii wo mukuchirek, ada kawka eechaba otiikiita. Miita ana rukusii tawa boboyen yechaka eecha siiken, ada yechaka eecha taken, eena ada eecha otiito.”

OW ANA PICHAWA MA YE JISAS RIINA YAR

18 ¹Jisas rii God riina maji bar hamarek, worek, rii riiti disaipel yechaka i Kidron pa reekiichi akar yepak ir. Ye hapaka tar eem sii eeka tarek, eena Jisas rii riiti disaipel yechaka eeka i yarer. ²Judas, Jisas riina anadii ma tapak how haken otiitar ma, rii eeta eemen hebatar. Eechaba eechaba nedii Jisas rii riiti disaipel yechaka eeta eemek yaya yichar. Eena hebatar. ³Eena, Judas rii, gavman yechi ow ana pichawa ma yechaka eeta eemek ir. Perisi ye opelen otiitar ma ye yechi ow ana pichawa ma yenya heechirek iri, Judas riitaka eecha ibar. Yecha iri, habata ow ana pichawa boboyeka eecha neekii neekii ir. ⁴Worek, Jisas rii her eyey boboy riitak yak otiiri, worek, rii sokwa i bana bana siitiichi yenya woher: “Kwo naman yeshato?” ⁵Worek, ye awasen eecha wor: “No Nasaret Jisas ya yeshato.” Worek, rii awasen yenya eecha wor: “Ada diitata.” Judas, Jisas riina mukuchir ma, rii yechaka eecha siitiibatar.

⁶Jisas rii eecha worek, “Ada diitata,” ye meejiichi sen sen iri, nosapek sakar. ⁷Worek, Jisas rii yenya kawka woher, “Kwo naman yeshato?” Worek, ye eecha wor: “Nasaret Jisas.”

⁸Worek, Jisas rii awasen eecha wor: “Ada kwona wo hamawa, ada diitat. Kwo ana yeshataney, diita ma yenya na heechinak, sapa i.” ⁹Kapo boyewak diita majin rii wor? Mashi rii God riina eecha wor: “Diita miita ana har ma yen ada por heechinak sakakasakech.” Diita maji siita siiken wey sokwaken eena rii eecha wor. ¹⁰Worek, Saimon Pita eekika eecha tari, rii eekin heyi huguruk yeechi rii opelen otiitar harapa ma riiti yo otiitar sakasa ma poren riiti mabiya mama yepan tiimii rabor. Eeta wakasa ma riiti hi, Malkas. ¹¹Worek, Jisas rii Pita riina wor: “Miiti eekin na saragak awasen heyi heechi. Ii boy ana Apoko riita har kapa meeji tawa heebiyen anapa saka boy uku akiitawak?”

YE JISAS RIINA YEECHI ANAS RIITAK YE IR

¹²Worek, gavman ow ana pichawa ma yechaka, yechi harapa ma riitak, Ju ma yechi ow ana pichawa ma yechaka ye Jisas riina yeechi pokok jir. ¹³Jirek, ye Anas riitak ye ir. Anas riiti mima siiti apoko eeta Kaiapas. Kaiapas rii eeta sukwiya harapa opelen otii hechar ma. ¹⁴Kaiapas rii mashi Ju ma yenya eecha wor: “Sabor ma podareba hanak, eyey ma miman kiyatayechi hacho.”

PITA RII EECHA WOR: “AN JISAS RIINA HEKASAKECH”

¹⁵Saimon Pita rii akar disaipel por riitaka piir Jisas riina sumowutar. Opelelotiitar harapa ma rii eeta akar disaipel poren hechar. Eena rii opelen otiitar ma riiti inyik iyarebar. ¹⁶Wowak, Pita rii sabak nuburejaka bana bana siitiitar. Akar disaipel riin opelen otiitar harapa ma rii hechari rii nuberejan siitii kowutar mima siina worek, rii Pita riin i yayarer. ¹⁷Nuberejan siitii kowutar mima sii Pita riina woher: “Mii kapo diita ma riiti disaipelebar.”

Worek, Pita rii awasen eecha wor: “Yaho. Adakasakech.” ¹⁸Yo otiitar ma ye siitii kowutar ma yechaka hin tukuchi maba neekiir yarek eena he waretar. Worek, Pita rii i yechaka eecha siitiichi hi warebar.

OPELEN OTIITAR HARAPA MA RII JISAS RIINA WOHER

¹⁹Eeta opelen otiitar harapa ma rii Jisas riina woher riita pokiitar majin disaipel yechi majin eena woher. ²⁰Worek, Jisas rii awasen eecha wor: “Ada majin eyey ma mima yechimisomak geenyek kwodii wochar. Eechaba eechaba nedii ad lotu akak yenya sawotarek, tebel akak sawotar. Ju ma yecha ya yopo wuchi yichar eemek eeka an sawotar. An boy majin veenyi eemek pochi bakasakech. ²¹Boyewak mii ana wochecho? Na eeta majin mmejitar ma yenya wohe. Ada batar maji ye meejitar.”

²²Rii eecha wocharek, kubu neeki ma por rii bana siitiitari rii Jisas riina pichi eecha wor: “Mii boyewak harapa ma riina eecha wocho?”

²³Worek, Jisas rii awasen eecha wor: “Ada kapasek majin bataney, ii na eeta kapasek maji siin geenyek kwodii wo. Ada maji kepin bataney, boyewak mii ana piwa?”

²⁴Worek, Jisas riin jir poko eechaba tarek, Anas rii riin heechirek, Kaiapas riitak ir.

PITA RII KAWKA WOR: ADA JISAS RIINA HEKASAKECH

²⁵Worek, Saimon Pita rii siitii hi watarek, ye riina eecha wor: “Mii kapo riiti disaipeleba?” Rii veenyechi eecha wor: “Yaho. Adakasakech.”

²⁶Worek, opelen otiitar harapa ma riiti yo otiitar wakasa ma por, Pita riita mabiyani tiimiir ma riiti magapa, rii eecha wor: “Ada miina kapo yichar eemek hebar?” ²⁷Worek, Pita rii awasen eecha wor: “Yaho.” Worek, apochoko aya wor.

YE JISAS RIINA YEECHI PAILAT RIITAK YE IR

²⁸Worek, ye Jisas riina yeechi Kaiapas riina heechi harapa gavman ma riiti akak ye ir. Eeta niyega hubuk. Yecha eeta harapa gavman ma riiti akan iyarekasakech. Ye eecha hikir, “Nota otiiniga kehanak, nopa kapo Pasova nokusha akasakech. Eena ye iyarekasakech. ²⁹Worek, eena

ye geenyek tarek, Pailat rii ya saya yenya woher: “Kwo diita ma riin boyewak anasaken otiito?” ³⁰Worek, ye awasen eeche wor: “Diita ma riita kapasek boboyen otiinan biish teyega, no waga saka mitak yayawak.”

³¹Worek, Pailat rii yenya eeche wor: “Na keena kwota oti tawa aboga eeche otiiniga anasa.”

Worek, eeta Ju ma ye riina eeche wor: “Nota man por pi sowakwo nobokasakech.” ³²Mashi nedii Jisas rii ha majin wori eeta maji sii eeta sokwa siiken majik siir.

³³Eena Paiat rii heechi gavman harapa ma riiti akak tawka iyarer. Worek, rii Jisas riina uwa yayeechi woher: “Mii boy kapo Juda yechi aka tabo yima.”

³⁴Jisas rii awasen eeche wor: “Kapo miita saniga eeta majin hikichi ana wocho? Kapo akar mak miina ana eeche wor?”

³⁵Pailat rii awasen eeche wor: “Mii boy eeche hikitu an boy Ju ma? Miiti ma ye opelen otiitawa harapa ma yechaka kwo adak yayawa. Mii boyen otiir?” ³⁶Worek, Jisas rii awasen eeche wor: “Eeji yo oti wakasa ma ye waga ow ana piwa. Wowak, namey ma ana Juda yechi tapak how hakasakech. Wowey, eeji kigdom diita nosapek takasakech.”

³⁷Worek, eena Pailat rii eeche wor: “Wowak, mii aka tabo yima por? Jisas rii awasen eeche wor: “Miita keena eeche wocho, an aka tabo yima. Eeji awi sii ana yimowurek ada diita nosapek yar. Boyewak an yar? Ada boboy podaten otiiken eena yar. Maji siikeneban sawotaken eena ada yar. Eye ma kaw ye maji siikeneka eeche tawey, ye ana meejito.” ³⁸Worek, Pailat rii awasen woher: “Maji siiken ii boy boboy?”

PAILAT RII JISAS RIINA MEK JI SIITIICHIKEN WOR

Worek, rii eeche bachi rii kawka Juda yechaka iyarer. Iyarechi rii eeche wor: “Ada riiti kapasek boboyen pochi hekasakech. ³⁹Wowey, kwoti Pasova oti tawa abo ada ma poren pokon heemachichawak, ichu. Eena kwo kapo hikitu ada Juda yechi aka tabo yiman heemachik?”

Worek, ye eena uwar: “Rii biish! Mii napa Barabas riina heemachi!” Barabas rii man pi sowakwotawak mey boboyen hikyik yato. ⁴⁰(-)

19 ¹Worek, eena Pailat rii Jisas riina kubuk pir. ²Ow ana pichar ma ye yamika tar pokon yeechi makwoga otiichi riiti masekiik ruwuchir. Ruwuchirek, siivatabi nayan ruwuchibar. ³Ye yari, wohegachi woshi ar: “Sen, mii Juda yechi aka tabo yima.” Worek, ye i riina pir.

⁴Worek, Pailat rii kawka geenyik i yarechi wor: “Na he. An riina yeechi Kwona geenyik ya sayato. Kwopa hekiita ada riiti kapasek boboyen kaw hekasakech.” ⁵Worek, Jisas rii geenyik ya sayar. Worek, yamika tar pokon makwoga otiichi ruwuchiri, sii masekiik tarek, eeche ya sayar. Siivatabi nayan ruwuchiri sii tabatar. Worek, Pailat rii yenya wor: “Na diita ma riina he!”

⁶Worek, opelen otiitar harapa ma ye, kubu neeki tar ma ye, riina hechi uwachi eeche wor: “Mek na ji siitiichi! Mek na ji siitiichi!”

Worek, Pailat rii eeche wor: “Kwota na keena yeechi yi i mek ji siitiichi. Ada riiti kapasek boboyen pochi hekasakech.”

⁷Worek, eeta Juda ye riina awasen eeche wor: “Nowi lopochi tawa. Eetalo sii eeche wocho: eeta ma rii sa ha. Riita eeche wor: “Ada God riiti Yikapwa.”

⁸Pailat rii eeta majin meejirek, rii harapa akiitar. ⁹Worek, rii gavman ma riiti akak kawka i yarer. I yarerek, rii Jisas riina eeche wor: “Mii siitak taren yar?” Wori, Jisas rii awasen maji bakasakech. ¹⁰Worek, Pailat rii riina wor: “Mii boyewak ana kapo bakasakech? Anapa keena kiki siinak miina heemachinyak, anapa keena miina mek ji siitiichikiita.”

¹¹Jisas rii awasen eeche wor: “Howuk tawa God riita miina hapaga tawa boboyen hanan siiyega, mi hapaga boboy sii ana dagiir poyekasakech. Wowak, eena ma ye miiti tapak howu hari, yechi kapasek boboy eeta harapa mayak. Miiti kapasek boboyeka kiki siikasakech.”

¹²Pailat rii eena meejirek, rii eena riina heechinak i nobon yeshar. Wori, Juda ye uwar: “Miita diita ma riina heechinak, inyey, ii miipa Sisa riiti nareboyekasakech. Rii eeche wochawey, ada eeta aka tabo yima, ii Sisa riina ow ana pichu!”

¹³Worek, Paiat rii diita majin meejirek, rii Jisas riina geenyik yeechi ya sayar. Worek, rii anasak tawa tiikiirek eeke yichir. Ye eeche habatar papaga tar eem. Hibru maji eeche wochar, Gabata. ¹⁴Diita nedii Pasova nokusha a nediiin sayaretar. Dii eeta kiya nokun atawa nedii. Pailat rii Juda yenya wor: “Na kwoti aka tabo yima riin he!”

¹⁵Worek, rii awasen eeche wor: “Na ye i. Mek ji siitii ji!”

Pailat rii yenya awasen eeche wor: “Kwo boy eeche hikitu, kwoti aka tabo yiman ad ye i mek ji siitiichik!” Worek, opelen otiitar harapa ma ye eeche wor: “Noti akar aka tabo yima takasakech. Sisa riitaba eeta noti aka tabo yima podar!” ¹⁶Worek, eena Pailat rii Jisas riina mek ji siitiichiken yechi tapak how har.

YE JISAS RIINA MEK JI SIITIICHIR

¹⁷Worek, eena ye Jisas riina yeechi riina ji siitiichi men harek, rii kiyaniga akaman heechi eem pochik ye ir. Eeta eem siiti hi, Masekii Hapa. ¹⁸Eeta eem riina mek ji siitiichir eem. Akar ma upurus piiriin yepa yepa akar mek irek, Jisas riin nediiik jir.

¹⁹Worek, Pailat rii maji kawen keyichi eeta mebak heechir. Rii eeche keyir, “Nasaret Jisas, Juda Yechi Aka Tabo Yima.” ²⁰Eeta eem Jisas riina mek ji siitiichir eem harapa akama pochi eeke bana bana tar. Eena nokwapa Ju ma ye eeta keyir majin kenyitar. Pailat rii eeta majin Hibru majik keyirek, Rom majik keyirek, Grik majik keyir. ²¹Worek, eeta Juda

opelen otiitar harapa ma ye Pailat riitak i maji eeche wor: “Opoche mii eeche keyitanakech, Ju Ma Yechi Aka Tabo Yima. Mii na eeche keyi, Diita Ma Rii Eecha Wor: Ada Ju Ma Yechi Aka Tabo Yima.”

²²Worek, Pailat rii awasen eeche wor: “Ada eeche keyiri, eeta an keyi abor.”

²³Eeta gavman ow ana pichar ma ye Jisas riina mek ji siitiichi hamarek, ye riiti siivatabin yeechi diipiira kapiira yopo yichi ow ana pichar ma ye homachi ye i yayar. Worek, ri saket yabar. Diita saketsiin kapa nobokasakech. Podareba tar. ²⁴Eena gavman ow ana pichawa ma ye eeche wor: “No diigiikasakech. Sa eeche tanak, nota satu anemesheroke tanak, eeka sapa ma porek ya.” Yecha otiirek, mashi keyir maji sii eeta sokwa siiken siir. Keyir maji sii eeche wor:

“Ye eji siivatabin yeechi yaya homachirek,
Eeji saket satu anamesh rokochi ma porek yar.”

Ow ana pichawa ma ye eeche otiir.

²⁵Jisas riina jir mek riiti awi siitaka siiti kumwoy siitak, Klopas riiti mima, Maria, siitaka, Magdala Maria, siitaka ye eeche eeka siitiitar.

²⁶Jisasrii riiti awi siina herek, riiti disaipel por rii riina rukusiitar ma riina hebar. Worek, eena rii eeche wor: “Diita ma rii eeta niji yikapwa.”

²⁷Worek, rii eeta disaipel riina eeche wor: “Diita mima sii eeta miiti awi.” Worek, eeta nediik disaipel rii Maria siina yeechi riiti akak ye irek, hehar otii hechatar.

JISAS RIITA HAR

²⁸Eecha otii hamarek, Jisas rii her riiti yo eeta hamar. Keyir maji eeche wor, “Ada biiriwaga reekiisowak, ukun aken.” Rii eeche worek, eeta maji sii ya geenyik sokwar. ²⁹Heebiya pochi eeka tari ye viniga ukun sheke atawa boboy eeta heebiya wok heechir. Worek, kubuk jichi Jisas riiti kujak heechirek, rii ar. ³⁰Jisas rii ukun eeche eeche wor: “Eeta hamawa!” Worek, rii masekii eeta saka jeyirek, eeta kuriidiichir.

JISAS RIITI BAYAGEYN YABUK PIR

³¹Eeta nedii Pasova sayaretar nedii. Eeta akama siitar nedii sii harapa nedii, eena eeta nediik Juda ye maba mek tanak, yuyar. Worek, ye Pailat riina wor: “No yechi yatiin reekiinak, maban yeechi ye ik. ³²Worek, gavman ow ana pi ma ye i ma upurus Jisas riitaka eeche jiri, piiriiti yatiin reekiir. ³³Worek, ye ya Jisas riina heri, rii ha siiken harek, eena saka rii yatiin reekiirek. ³⁴Worek, ow ana pichar ma por rii Jisas riiti bayegeyn yabuk pirek, pika ukuka eeche gwotii sakar. ³⁵Ma por ii eena heri, rii geenyik kwodii wor. Eeta kwodii wor maji sii eeta maji siiken. Eena kwota na hiki siitiichicha. ³⁶Mashi keyir maji eeche wor: “Ye ri yatiin

reekiikasakech.” Eecha otiiri, eeta maji sii eeta ya geenyik sokwar. ³⁷Akar mashi keyir maji sii eecha wocho: “Ma mima ye eeta pir ma riina hekiita.”

YE JISAS RIITI MABAN YEECHI YE I PAPA SUPUK SEECHIR

³⁸Ii hamarek, Arimatia Josep rii ya Paiat riina wor: Jisas riiti maban yeechi ye i chicken. Josep rii Jisas riiti disaipel por tar. Echa tari, rii Juda yena akiirek, eena riiti hiki siitiichichar boboyen rii veenyir. Paiat rii bar majin meejiichi eecha wor: “Na yeechi ye i chi.” Worek, Josep rii maban yeechi ye ir. ³⁹Nikodimas, rii mashi Jisas riina niyik ya heri, rii Josep riitaka piir eecha ir. Josep rii kwowa ya tawa boboyeka eecha yayar. Eeta pi yechi hi, miir, alos. Eeta boboy si nomu 100 paun. ⁴⁰Piir Jisas riiti maban yeechi siivatabik jichi Juda yecha otii tawa aboga eecha otiir. Kwowa ya tawa ukuk neekichi ye ir. ⁴¹Jisas riina mek ji siitiichir eemek nowo pochi eeka tar. Eeta nowok tiiriimo akar eeka tar. Papa supu tiiriimo eeka tar. Mashi ma por eeta tiiriimok chikasakech. ⁴²Eeta yadii nedii Juda yecha Pasova sayaretar nedii. Eeta tiiriimo supu eeka bana bana tarek, eena piir ye i eeka chir.

JISAS RII SANIYEECHI AWASEN YESOKWAR

20 ¹Sand yadii uhadiirek, niyi kaw tarek, Magdalla Maria tiiriimo supun heken ir. Irek, sii her dasiipii paretar papa tagwa seechi tar. ²Worek, sii heechi amaba i Saimon Pita riina akar disaipel, Jisas riita rukusiitari, yechaka eecha wor: “Yecha eeta Harapa riina tiiriimo supuk tarin, yeechi ye iwey, kapo siitak heechuwa?”

³Worek, eena Pita riita akar disaipel poreka piiriita heechi tiiriimo supuk ir. ⁴Piiriita amaba iri, akar disaipel por rii Pita riin dagiir poyechi mapo amaba i her. ⁵Rii gamuchi mey heri, siivatabibak yicharek, her. Wowey, rii iyarekasakech. ⁶Worek, Saimon Pita riita komas yari, rii ya nagwa nagwa tiiriimo supuk i yarer. I yearechi herei, siivatabi kawebak yichar. ⁷Heri, siiviitabi pochi Jisas riiti maseken jiri, siin hebar. Eeta siivatabi siin saniga saniga har yichi ye ikasakech. Podatebak yopo wuchi yichitar. ⁸Worek, akar disaipel por mapo yari, rii i yarebar. I yarebari, rii eena herek, rii hiki siitiichir. ⁹Eeta nedii piir saka hikiterek God riiti mashi keyir maji eecha wor: Jisas riita hanak, saniyeechi kawka yesokwakiita. ¹⁰Worek, eeta disaipel piir heechi piiriiti akak ir.

MAGDALA MARIA SII JISAS RIINA HER

¹¹Maria sii tiiriimo supuk bana bana siitii keyiterek, sii gamuchi won mey her. ¹²Sii heri, ejel upurus piir siivatabi apaman ruwuchi yicharek sii her. Piir Jisas riiti maban seechir eemek por masekiik yicharek, por yatii hugushak yichar. ¹³Piiriita hechi Maria siina eecha wor: “Na boyewak keyato?”

Worek, sii awasen piiriina eecha wor: “Ye eiji Harapa riina yeechi kapo siitak ye i heechuwa?” ¹⁴Sii eecha wochi diiriiboyeri, sii Jisas riin her, siitatarek. Wori, Maria sii Jisas riin hekasakech.

¹⁵Worek, Jisas rii siin maji wor: “Mama, ni boyewak keyato? Ni naman yeshato?”

Maria sii eecha hikir dii nowon siitii kowu tawa ma. Hikichi eecha wor: “Sen, miita yeechi ye siitak seechi taney, napa ana wonyak, an yeechi kiya ik.”

¹⁶Jisas rii Maria siina eecha wor: “Maria.”

Worek, Maria sii diiriiboyerek, Hibru majik wor: “Rabonai.” Diita maji eecha wocho: “Tisa.”

¹⁷Jisas rii siina eecha wor: “Opoche ana neeki heechanakech. An saka howuk i yowu tawak. Ada saka eiji Apoko riin ichawak. Wowak, nija napa i eiji yaka kumwoy yenya sawo: ‘Ada i yowunak, eiji Apoko riita, kwoti Apoko riitak riina hekiita. Eeji God kwoti God riina i hekiita.’ ”

¹⁸Worek, Magdaa Maria sii ir. Irek, sii disaipe yenya eecha wor: “Ada Harapa riina her.” Sii Jisas riita bar majin sii yenya sawor.

DISAIPEL YE JISAS RIINA HER

¹⁹Disaipel ye Juda yenya akiitarek, yecha tar aka nuburejan dasiipiichi yichar. Eeta Sande nedii ya ye i tar nediiik Jisas rii ya yechi nediiik siitiir. Siitiichi yen eecha wor: “Kwoti sugu wopu sa hehar ta.” ²⁰Eecha wochi rii riiti bayegeyn mukuchirek, tapan mukuchir. Eeta disaipel ye eeta Harapa riina herek, yecha kwoya woy hikitar. ²¹Jisas rii yenya kawka wor: “Kwoti sugu wopu sa kepiba ta. Apoko riita ana heechirek yar. Eechaba ada kwona heechinak ikiita.” ²²Eecha wochi rii yenya piineechi kawka wor: “Kwo eeta Holi Spiriten yawa. ²³Kwo anadii ma yechi kapasek boboyen kwoyava yeechiney, kwi kapasek boboy eeta biish woy sowa. Kwota anadii ma yechi kapasek boboyen egesiichi heechi taney, yi kapasek boboy siipa yechaka eechaba takiita.”

TOMAS RII JISAS RIINA HER

²⁴Eeta nedii Jisas rii yari, disaipel ye 12 por yechaka takasakech. Riiti hi Tomas. Ri akar hi pochi Didimas. ²⁵Worek, akar disaipel ye riina wor: “No Harapa riina her!”

Worek, Tomas rii yenya eecha wor: “Ada riiti tapan pir wowi supun eena henyang siiney, eiji tapa riina wowi pir nobon neeki henyang siiney, eiji tapa riiti bayegeyn neeki henyang siiney, ii ada hiki siitiichikasakech. Eeta sii siiken!”

²⁶Komas 8 de siirek, Jisas riiti disaipel ye kawka i yarerek, Tomas iibak taba tar. Ye eyey nubureja dasiipii hamarek, worek, Jisas rii ya yechi nediiik siitiir. Siitiirek, rii eecha wor: “Kwoti sugu wopu sa hehar

ta.”²⁷ Worek, rii Tomas riina wor: “Miiti tapaman na diika yaya. Na eiji tapan he. Miiti tapan na yaya eiji bayegeyn na neeki he. Opoche hiki siitiichichawa boboyen nasowoyetanakech. Yaho. Mii na hiki siitiichi.”

²⁸ Worek, Tomas rii awasen eeche wor: “Mii eiji Harapa! Mii eiji God!”

²⁹ Worek, Jisas rii awasen riina eeche wor: “Mii ana hewey, mii boy hiki siitiichichu? Eeta ma ye ana henyan siiri, ana hiki siitiichichaney, ya sa kwoya hiki ta.”

JON RIITA KEYIR JE SIITI MU

³⁰ Jisas rii nokwapa nokwapa akar mirakelen disaipel yechi misomak otiitar. Otiitari, ada eena eyey, diita jeyek keyakasakech. ³¹ Wowey, dii an keyi hamar. An keyiri, kwota Jisas riina hiki siitiichiken rii eeta Kraist, God riiti Yikapwa, eena ada keyir. Kwo hiki siitiichichaney, kwopa riiti hik eechaba eechaba siikiita.

7 DISAIPEL JISAS RIINA HER

21 ¹ Kommas nediik Jisas rii kawka disaipel yechi misomak Taibirias pak eeke her. Diita nobok yechak eeche yar: ² Saimon Pita, Tomas (ri hi pochi, Didimas), Nataniel (riiti eem Galili Kena), Sebedi riiti yikapwa upurus piir, Jisas riiti akar disaipel upurus piir yecha eeche eeke tar. ³ Worek, Saimon Pita rii yenya eeche wor: “An emiyep chik iku.” Worek, ye riina eeche wor: “Nota miitak ibak.” Worek, ye iri, i jabiirek yowur. Wori, eeta niyi ye emiyepen por yakasakech.

⁴ Uhadiirek, ya sokwak otiiterek, Jisas rii pagiirebak siitiitar. Worek, eeta disaipel ye Jisas riina hekasakech. ⁵ Worek, Jisas rii yenya woher, “Yikapwa kwo boy emiyep kaw yawa?” Meejichi awasen eeche wor: “Yaho.” ⁶ Worek, rii yenya eeche wor: “Kwota na mayan yeechi mama yepa gayek rabo. Rabonak, kwopa emiyep eeke yakiita.” Worek, ye eena meejichi maya rabor. Wori, ye emiyep nokwapa nokwapa yar. Maya ye yesokwakasakech. Emiyep takiikiisiir.

⁷ Eeta disaipel por riin Jisas riita rukusiitari, rii Pita riina wor: “Rii eeta Harapa!” Saimon Pita rii riiti saketen kwoyaveechi yo otiitari, rii meejiri, “Rii eeta Harapa”, rii eena sakaten yeechi ruwuchi pak duriir. ⁸ Worek, eeta anadii disaipel ye yari, ye eeta emiyepen mayaka eeche kiya ye yo wur. Ye pagiirebak yapak takasakech. 300 pit eeche tar.

⁹ Ye ya gayechi heri, hi uwuterek, emiyep hik uwuterek, gey iibak tar. ¹⁰ Jisas rii eeche wor: “Kwota yawa emiyepen kaw na yeechi yaya.” ¹¹ Worek, Saimon Pita rii meejichi jaborek yowur. I Yowuchi mayan kiya yaya giirebak yichir. Nokwapa nokwapa harapa emiyep eeta maya takiikiisiir. 153 emiyep eeche tar. Eecha nokwapa nokwapa harapa tari, maya sii neekiikasakech.

¹² Jisas rii yenya eeche wor: “Na ya a.” Eecha wori, disaipel por eena eeche wohekasakech: “Mii nama?” Ye eyey her rii eeta Harapa. ¹³ Jisas rii yari, geyen yenya homachi hapoy pakar. Emiyepen eechaba otiir.

¹⁴Jisas rii tiirimok heechi ya sokwarek, rii mayama disaipel yenya piiriichar nedii mukuchir.

JISAS RII PITA RIITAKA MAJI BAR

¹⁵Ye a hamarek Jisas rii Saimon Pita riina maji bar: “Saimon, Jon riiti yikapwa, mii boy kapo diita disaipel kaw yen dagiir poyechi mii ana rukusiito?” Pita rii awasen eeche wor: “Ayo, Harapa Ma, mii hecho, ada miina rukusiito.” Worek, Jisas rii riina eeche wor: “Miita napa eeji sipsip yin hava ta.”

¹⁶Kawka rii way wor: “Saimon, Jon riiti yikapwa, mii boy ana rukusiito? Kapo saka rukusiitawak?” Worek, Pita rii riina wor: “Ayo, Harapa Ma, mii ana hecho, ada miina rukusiito.” Jisas rii awasen riina wor: “Miita napa eeji sipsipen siitii kowu ta.”

¹⁷Piiriichar nedii rii way kawka wor: “Saimon, Jon riiti yikapwa, mii boy kapo ana rukusiito?” Worek, Pita riiti bii nomuyar. Piiriichar nedii woherek, “Mii boy ana rukusiito?” Worek, rii Jisas riina wor: “Harapa Ma, mii eyey boboyen hecho. Mii hecho, ada miina rukusiit.” Worek, Jisas rii riina wor: “Mii napa eeji sipsip yenya hava ta.”

¹⁸“Eeta siiken woy, ada miina wocho, mashi miita hadiiyey tarek, mii miiti putu sapin giiriichi miita iken otiitar eemek iken otiitari, mii ichar. Wowey, komas miita apoko saba siinak, eeta nedii miipa miiti tapan yesokwanak, akar mak miin putu sapin giiriichi ye ikiita. Miita inyan yuyatana eemek ye ikiita.” ¹⁹(Jisas rii diita majin wochawey rii eeche wocho Pita riipa hanak, riipa God riiti hin yesokwakiita.) Worek, Jisas rii Pita riina eeche wor: “Ana na sumowu ta.”

JISAS RII DISAIPEL POREN MAJIN BAR

²⁰Worek, Pita rii vayoko hechi akar Jisas ri disaipelen her. Diita her disaipel riin Jisas rii rukusiir. Disaipe yecha aboboy atarek, diita disaipel rii Jisas riitaka bana bana kwarkwar i Jisas riitaka anahayichi eeche woher: “Harapa, nama notaka tawey, apa miina kapasek otiikiita?” ²¹Pita rii riina hechi Jisas riina woher: “Harapa, ii boy diita ma riita?” ²²Jisas rii awasen eeche wor: “Ada gegiyaney, riipa saka hatanak anapa yakiitawak. Iipa miiti yokasakech. Ana na sumowu ta.” ²³Jisas rii diita majin eeche worek, eena Jisas riina sumowu tar ma ye eeche hikir diita disaipel rii saka hakiitawak. Eena maji i ye yatar. Wowak, Jisas rii saka worek, rii saka hakiitawak. Yaho. Rii eeche wor: “Adagegiyaney, riipasaka hatanak, anapa yakiitawak. Iipa miiti yokasakech.”

²⁴Diita disaipel riitaba rii diita maji bachiniga riitaba keyir. Wowak, no hikitu riiti maji eeta omutiik.

²⁵Wowak, nokwapa nokwapa akar boboy Jisas rii otiir. Eyey riita otiir boboy podat podaten keyiney, an eeche hikitu diita nosap sakapa kiki siikiitawak keyir jey takiikiisiikiita.